E. JASIUNAS 1.1.75
3704 W. 70 PLACE.
CHICAGO, IL 60629
C-58

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Alp (LKD) 2597

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 5, 1974 Nr. 284

Okupuotoje Lietuvoje

Tikinčiuosius mokytojus iš mokyklos išvaro

SOVIETINĖJE MOKYKLOJE

1940 — 1970

Palangos vidurinės mokyklos mokytoja Lansbergienė kiekvieną sekmadienį eidavo į bažnyčią. Į pareigūnų priekaištus atsikirto:

— Į mano sąžinės reikalus nesikiškite. Aš esu suaugęs žmogus, turiu tvirtą pasaulėžiūrą ir jos nekeisiu. Jei nepatinka, galite atleisti iš darbo.

— Ką su ja daryti? — tarėsi pareigūnai. — Sunku gauti mokytoją, taip gerai mokančią užsienio kalbas.

Mokytoja Lansbergienė net užstodavo prievartaujamus mokinius.

— Nepersekiokite mokinių, — kalbėdavo ji kitiems mokytojams. — Tegu jie patys apsisprendžia lankyti bažnyčią ar ne.

* * *

1952 rugpiūčio pabaigoje mokytojai susirinko į N. rajono mokytojų konferenciją. Lektorius daugiausia kalbėjo apie religiją, kad daugelis moksleivių lanką bažnyčią ir t.t. Priminė, kad dar esą mokytojų, tikinčių Dievą. Į sceną buvo iškviesta mokytoja N. Salėje, kur buvo 300 rajono mokytojų, įsiviešpatavo mirtina tyla. Komjaunimo sekretorius paklausė:

—Tai ką, tiki Dievą?

— Taip, tikiu, — trumpai atsakė užklaustoji.

— Išeik iš konferencijos ir Švietimo skyriuje pasiimk savo dokumentus — tokių mokytojų mums nereikia.

Mokytoja N. iš darbo buvo atleista, nors savo pareigas atlikdavo labai sąžiningai.

* * *

Visokių nuotykių papasakoja mokytojai, kai jiems reikdavo rinkti balsus. Šeštadienį prieš rinkimus pamokos pasibaigdavo anksčiau ir prasidėdavo didysis pasiruošimas, o vakare šokiai. Rinkimai paprastai būdavo gavėnios metu, o stribai tyčia šokdavo, pabrėždami, kad nepaiso gavėnios. Vienos mokytojos šokti griežtai atsisakydavo, o kitos nusileisdavo. Tai buvo pirmieji prisitaikymo žingsniai.

— Šeštą valandą ryto išvažiavome rinkti balsų, — pasakoja mokytoja N. — Važiavome trise: stribas, vežikas ir aš. Žmonės dar miegojo. Belsdavome į duris, kėlėme iš miego, kad greičiau pabalsuotų. Ar kas balsuodavo ar ne, buvo įsakyta visus atžymėti "taip". Vienuose namuose radome lovoje ligonį senuką.

— Balsuok, tėvuk! Įkišk šituos balsus į urną, — kišdamas į ligonio rankas biuletenius, kalbėjo stribas.

— Atstok, pikta dvasia — matai, kad mirsiu, o tu nori, kad šėtonui dūšią parduočiau.

Senukui pradėjo aiškinti, kad balsavimas yra būtinas, be to, tai didelė garbė.

— Taigi, sako, kad nuo šėtono galima tik rožančium apsigin ti, —su šiais žodžiais senukas iš po pagalvio išsitraukė rožančių ir pradėjo žegnoti stribą, sakydamas:

— Atsitrauk, šėtone!

Stribas nusikeikė ir paliko senuką ramybėje. Važiavome toliau. Kai ką aplankydavome, kai ką praleisdavome, o balsai visi atsidūrė urnoje. Sąrašuose mirgėjo žodeliai "taip".

(Iš L.K.B. Kronikos Nr. 11)

MOUNTAIN VIEW, Cal. — Pioneer 11 išsilaikė nesugadintas, pralėdamas pro Jupiterį. Laukiama jo pradėtų siųsti šifruotų pranešimų apie Jupiterio dujose paskendusį ašigalį. Spėjama, kad instrumentai taip pat pateiks žinių ir apie Jupiterio satelito-mėnulio pastebėtus ledynus.

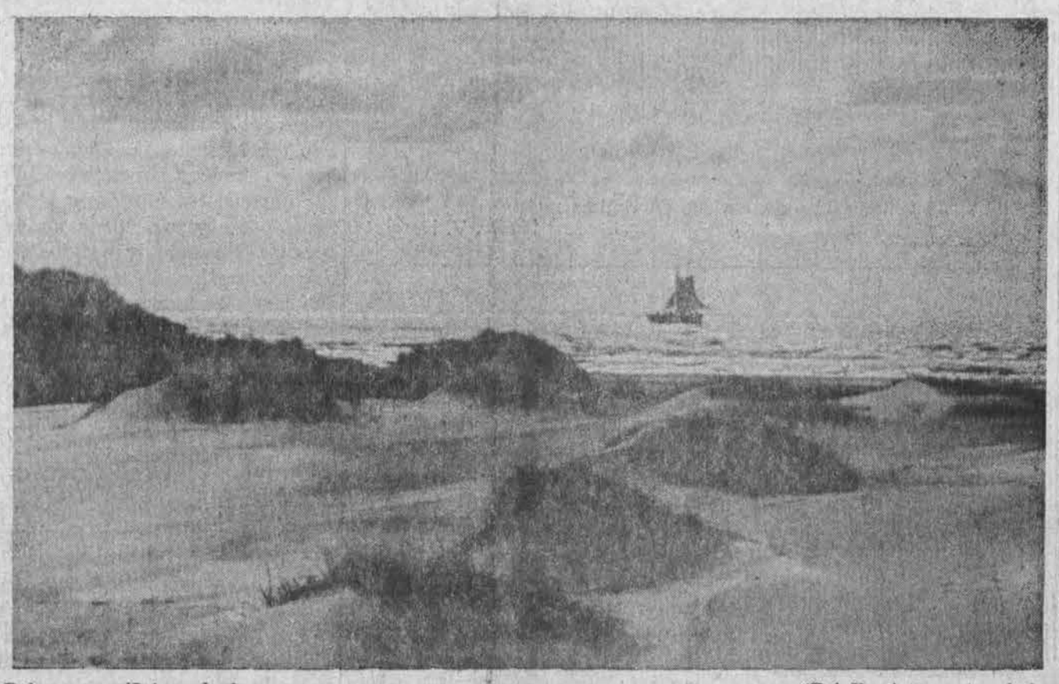

Palangos pajūris rudenį (Prieškarinė nuotrauka)

Pabėgo du estai

STOCKHOLMAS. — Švedijos saugumo įstaigos išleido į laisvę du brolius estus. Juos Baltijos jūroj netoli Švedijos krantų buvo užtikę danų žvejai ir perdavė švedams. Po ilgų apklausinėjimų paaiškėjo, kad abu yra mokslininkai. Jų vardai nepaskelbti, tik manoma, kad vienas 27, kitas 37 metų. Apklausinėjimas truko ilgai. Švedai, nors ir draugauja su rusais, bet jų šnipų bijo ir kiekvieną iš anapus tiria, ar jie nėra užverbuoti šnipinėti. Tokių vadinamų pabėgėlių, o tikrumoje šnipų, rusai išleido į laisvąjį pasaulį daug.

Rusai tikro pažado nedavė

WASHINGTONAS. — Kissingeris sakė, kad sovietai nėra formaliai pažadėję išleisti 60,000 žydų ir ne žydų emigruoti, tik minėjo, kad jei Amerika prekyboje jiems pradėtų taikinti didžiausio palankumo dėsnį, tai turima vilčių, kad jie tada tiek emigrantų per metus išleistų. Atstovų rūmai tokį įstatymą, palankų sovietams, jau priėmė.

Valstybių galvų kelionės

WASHINGTONAS. — Vakar vakare į Washingtoną turėjo atskristi V. Vokietijos kancleris H. Schmidt. Kanclerio kelionės tikslas — pasikalbėti ne vien energijos reikalais, bet ir tarpininkauti tarp Amerikos ir Prancūzijos, pašalinti tarp jų kai kuriuos iš seniau likusius nesklandumus.

Į Washingtoną atvyko ir Kanados ministeris pirmininkas Pierre Trudeau. Jo misija daugiau liečia ekonomines problemas.

Britų premjeras Harold Wilson vakar buvo Paryžiuje, pradėjo kalbėtis su prez. Giscard.

Kiek išleidžiama maistui

WASHINGTONAS. — Statistika rodo, kad šiandien amerikiečiai vidutiniškai maistui išleidžia 16.9 procentus savo pajamų. 1960 maistui išleisdavo 20 proc., paskui procentas mažėdavo, ir pernai tuo pačiu metu jau buvo 15.9 proc., tik šiemet vėl pakilo.

Prasideda UNESCO boikotas

BERN. — Šveicarija UNESCO reikalams duoklę sumažins vienu dešimtadaliu. Tai daro dėl jų neįsileidimo Izraelio, dėl diskriminacijos. Panašiai pasielgs ir kiti kraštai. Jau žinoma, kad Washingtone Senato užsienio reikalų komitetas nubalsavo neskirti numatytų 16 mil. dolerių UNESCO. Pasaulinio masto pianistas Arthur Rubinstein, filosofas Jean-Paul Sartre daugiau su jais nebebendradarbiaus. Paulius VI taip pat viešai nusistebėjo tokiu nehumanišku UNESCO pasielgimu.

Meksikoje bus kiek ramiau

MEKSIKOS MIESTAS. — Guerrero provincijos gubernatorius Nogueda sakė, kas paskutiniam susišaudyme su teroristais buvo nušautas marksistų teroristų vadas Lucio Cabanas. Jo lavoną matė ir atpažino dėdė, Pascuel Cabanas. Paskui jis ir suorganizavo laidotuves. Laidotuvės buvusios labai kuklios. Gubernatorius džiaugiasi, kad, gal būt, Meksikoje nuo šiol bus kiek ramiau.

Verta didžiuotis

LONG BEACH, Cal. — Frank Wiswell, vienas Calif. universiteto "The Daily Forty-Miner" redaktorių, rašo, kad jis niekada neturėjo geresnės progos didžiuotis rinkimų dieną, kaip šiais metais. Kodėl? Todėl, kad New Yorko Kennedžio aerodrome buvo labai laimingas atsitikimas, kai ten atsirado Simas Kudirka.

Irena Leonavičiūtė UCLA leidžiamam "Daily Bruin" dėkoja sen. Jacksonui, kad ir jis daug prisidėjo prie Kudirkos išlaisvinimo. Atšilimas santykių su rusais kai kada turi ir gerų pusių, kai jį sugebama išnaudoti, kai ekonominėmis priemonėmis priverčiami rusai nusileisti iki savo apsijuokimo (čia pavartotas vienas spalvingas išsireiškimas).

WASHINGTONAS. — Angliakasių balsavimas priimti ar nepriimti pasirašytą kontraktą tebevyksta. Spėjama, kad kontraktas bus patvirtintas nedidele dauguma tarp 53 ir 58 procentų "už".

Automobiliai turėtų atpigti

SAN JUAN, P. R. — Sen. Humphrey, kuris yra ir pirmininku abiejų Kongreso rūmų Ekonominių reikalų komiteto, patarė automobilių korporacijoms sumažinti mašinų kainas, ne didinti, kaip jos šiemet padarė. Tik tokiu būdu bus galima daugiau automobilių parduoti, ir visiems bus geriau.

LONDONAS. — Britanijos kariniai įsipareigojimai nebus paliesti tik NATO eilėse, 55,000 vyrų, kurie yra V. Vokietijoj, nebus atitraukti, bet iš kitų bazių bus arba visai atitraukta kariuomenė, arba sumažinta. Bus sumažinti daliniai Kipre, Hong Konge, Singapūre, o Simonstown, P. Afrikoje, laivyno bazė bus panaikinta. Tai daroma taupumo sumetimais. Per 10 metų norima sutaupyti, nuo gynybai skirtų lėšų nubraukti apie 11 bilijonų dolerių.

Afrikiečiai gina Selassie

ADDIS ABABA. — Kad Etiopijos imperatorius Selassie nebuvo sušaudytas, prisidėjo ne vien tik jo pažadas atiduoti karininkų juntai užsieny laikomus turtus, bet ir stipri trijų Afrikos valstybių intervencija. Visu savo svoriu jį užstojo Nigerijos

Haile Selassie

prezidentas gen. Yakubu Gowon, Gabono prez. Omar Bongo ir Sudano prez. Jaafar Numeiry. Jeigu Selassie negalėtų pasilikti savo krašte, jie pasiūlė jam apsigyventi kuriame nors jų krašte.

Golan aukštumose. Vienoj pusėj sienos sirų tankai, kitoj — Izraelio kulkosvaidininkai. Tarp jų budi Jungtinių Tautų kariai

LIETUVIAI PIRMAUJA SAVO KULTŪRA

LOS ANGELES. — Peter Osnos "Los Angeles Times" (XI. 28) įdėjo reportažą iš Vilniaus ir plačiau sustojo ties naujais operos rūmais. Lietuviai intelektualai jam sakę, kad "mes esame apsupti didžiųjų jėgų, išsilaikyti labai sunku, bet darome kas galima, norime pirmauti nors savo kultūra". Operos rūmai miesto centre, prie Neries, tikrai verti pasididžiavimo. Ekspertų nuomone, tai vienas geriausių tos rūšies pastatų pasauly. Planavo talentingiausi lietuvių architektai, vietiniai žmonės statė devynerius metus. Medžiagas teko panaudoti savas ir importuoti iš Vakarų už pačioj Lietuvoj esančią užsieninę valiutą. Pastatas kainavo apie 6 mil. dolerių. Kiekvienas lankytojas tuoj pastebės, kad lietuviams operos rūmai reiškia daugiau negu tik pastatas.

Apskritai paėmus, visur stengiamasi pabrėžti, kad Lietuva turi savo atskirą kultūrą ir identitetą, vakarietišką, ne rusišką — kalbą, muziką, dailę, architektūrą, gyvenimo būdą. Tuo pačiu metu nereikia užmiršti sovietų užkrautos hegemonijos ir nubrėžtos linijos, kurios peržengti negalima, ir kad Rusijos respublika yra pirmoji tarp lygių.

Lietuviai per metus pagamina keturis ar penkis savo filmus, bet autorius jų nematė, matė tik rusiškuosius. Kiekvienai lietuviškai knygai, laikraščiui ar žurnalui parduotuvėse yra vienas ar net du rusiški. Prieš šimtą metų carai buvo uždraudę lietuvišką spaudą, ir knygas reikėdavo slaptai gabentis iš Vokietijos. Šiandien kartojasi tie patys draudimai ne tik knygai, bet ir apskritai menui. Ne vien Lietuvoje, bet visoj Sovietijoj.

Senajame Vilniaus universitete populiariausios studijos yra lietuvių kalba ir literatūra, nors ir žino studentai, kad, baigę tuos mokslus, ne visi ras darbo.

Charakteringas vieno lietuvio išsireiškimas: "Mes turime atgaivinti carų laikų paprotį. Tada, kai būdavo kokia grėsmė kam nors naktį, vienas iš bažnyčios bokšto pradėdavo šaukti visam miesteliui: Žmonės, padarykite, ką turite daryti!" Ir daro, ką gali.

Rockefellerių turtai

WASHINGTONAS. — Plačios Rockefellerio giminės turtas, pranešama iš Atstovų rūmų Teisinio komiteto, siekia 1.03 bil. dolerių. Į tas sumas neįeina meno turtai, brangenybės ir namai. 84 Rockefellerio giminaičiai labdaringiems reikalams yra davę 235 mil. dolerių.

Kas nori pirkti aukso?

WASHINGTONAS. — Nuo grodžio 31, kai įstatymo kellu bus leidžiama privatiems asmenims pirkti aukso, valstybės iždas parduos 2 mil .aukso unci jų bendra pasaulinės rinkos kaina, maždaug po 180 dol. unciją. Būtų parduota mažiau, nei 1% Amerikos turimų aukso atsargų.

Europos bankuose, kai buvo toji žinia paskelbta, auksas tuoj atpigo.

WASHINGTONAS. — Praėjusią savaitę lėktuvnešis Constellation buvo įplaukęs į Persų įlanką. Dėl to sujudo kai kurie Valstybės departamento pareigūnai, kad karo laivų diplomatija ir grasinimas arabams kenkia departamento diplomatijai, kad arabai pradės dar labiau įtarinėti, jog Amerika ruošiasi jėga užimti naftos šaltinius, darys invaziją. Lėktuvnešis pasisukinėjęs išplaukė atgal į Indijos vandenyną, ir kalbos nutilo. Dabar paaiškėjo, kad ginčų tarp gynimo sekretoriaus Schlesingerio ir Kissingerio nebuvo, abu buvo sutarę.

TOKIJO. — Liberalų - demokratų partija savo pirmininku patvirtino Takeo Miki. Tokiu būdu jis automatiškai tampa ir ministeriu pirmininku, pakeis Kakuei Tanaką. Mikį dar turės patvirtinti Japonijos parlamentas, susirenkąs ateinantį pirmadienį.

BERLYNAS. — Buvęs Kentucky senatorius John Cooper jau atvyko į Rytų Berlyną kaip pirmasis Amerikos ambasadorius Rytų Vokietijai.

WASHINGTONAS. — Įtakingas kongresmanas Wilbur Mills (dem., Ark.), spėjama, pasitrauks iš Kongreso. Jis buvo "Ways and Means" komiteto pirmininku, bet demokratai nutarė jo tom pareigom daugiau nerinkti. Jis dabar pranešė, kad serga, išsisėmė ir atsigulė ligoninėn.

Kur dingsta tie automobiliai?

NEW YORK. — Šio miesto centras, Manhattenas turi vieną keistą problemą. Apskaičiuojama, kad kasdien vidutiniškai į Manhatteną tiltais ir tuneliais įvažiuoja 747,282 automobiliai, bet išvažiuoja tik 745,474. Kiekvienas tuoj pastebės, jog išvažiuojančių kasdien yra mažiau 1,808. Kur jie dingsta? Jeigu tokia situacija pasiliks visą laiką, jeigu apskaičiavimuose nėra klaidų, tai per metus Manhattene susirinks 660,372 automobilių, o iki 2000 metų visose miesto gatvėse jau būtų 16,674,390 autovežimių, ir jei juos reikėtų sutalpinti, reikėtų krauti vieną ant kito iki namų septinto aukšto. Kad taip neatsitiktų, vienas juokdarys "N. Y. Times" siūlo kasdien iš miesto ištempti po 1,808 įtartinai paliktus automobilius.

JERUZALĖ. — Kai Sueso kanalas bus atidarytas, juo galės naudotis ir Izraelio laivai, sakė užsienio reikalų min. Yigal Allon. Toks susitarimas buvo padarytas dar sausio mėnesį, pasirašant su Egiptu paliaubas, bet dėl tam tikrų priežasčių to viešai nebuvo galima paskelbti.

KALENDORIUS

Gruodžio 5: šv. Sabas, šv. Krispina, Kvintilas, Gražutė.

Gruodžio 6: šv. Mikalojus, šv. Aselė, Tolutis, Vėtra.

Saulė teka 7:01, leidžias 4:20.

ORAS

Dalinai saulėta šilčiau, apie 40 laipsnių.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632 Telef. 476-7089

CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvos vyčių organizacijos centro valdyba spalio 26 d. posėdžiavo Kento universiteto bibliotekoje, netoli Clevelando. Posėdžiui vietą ir atvykusiems nakvynes buvo parūpinęs to universiteto profesorius John Cadzow. Dalyvavo dvasios vadas kun. Kazimieras Pugevičius iš Baltimorės, pirm. Leonas Paukšta iš Chicagos, vicepirm. Longinas Švelnys iš Bostono, protokolų sekr. Gražina Vaškelytė iš Detroito, iždinink ė Irena Sankutė iš Chicagos, finansų sekretorė Ada Sinkwitz iš Daytono, iždo globėjas Antanas Radzevičius iš Amsterdamo, teisinis patarėjas Anthony Young iš Bostono, "Vyčio" redaktorė Loreta Stukienė iš Newarko, lietuviškos kultūros reikalų vedėjas Pilypas Skabeikis iš Richmond Hill, pakėlimų tvarkytojos Rita Pinkutė ir Bertha Janus iš Detroito, viešųjų reikalų tvarkytojai — Helen V. Kulber iš Brooklyn ir Eduardas Baranauskas iš Amsterdamo ir Vidurio — centro apygardos pirmininkė Elenor Sluzas. Dalyvavo posėdyje dar du garbės nariai — Juozas Sadauskas iš Clevelando ir Mary Lucas iš Daytono, be to — Antanas Mačiokas iš Clevelando, Stasė Pavienė ir L. Blums iš Youngstowno ir kiti svečiai.

Pirmininkas Leonas Paukšta atidarė posėdį pusę antros po pietų ir perskaitė Kento universiteto laišką, sveikinantį vyčius. visi posėdyje dalyvaują centro valdybos nariai pranešė apie savo veiklą.

Nutarta pasiųsti sveikinimus šioms naujoms arba perorganizuotoms kuopoms: 74 Scrantone, 103 senjorų Providence, 140 Siracuse ir 141-jai Brighton (Con.).

Nutarta, kad "Lietuvos Draugo" medalis Michigano valstijos atstovei Martha Griffiths bus įteiktas jos įstaigoje Detroite. Jį įteiks Detroite arba netoli jo gyveną centro valdybos nariai ir organizacijos garbės nariai, ir seimą tvarkiusios 79 kuopos atstovai.

Kultūros reikalų vedėjas Pilypas Skabeikis prašė paskelbti, kad dar galima gauti vyčių choro įdainuotą plokštelę ir "Day of Shame" knygą. Reikia kreiptis į jį šiuo adresu: 87—36 11-th St., Richmond Hill, N.Y. 11418

Garbės narys Juozas Sadauskas gyrė visuomeninių reikalų darbuotojus organizacijoje, ypatingai Emiliją Pakalniškienę už jos darbą tvarkant "Vyčių veiklos" skyrių "Drauge".

Kun. Pugevičius kalbėjo apie Amerikos Lietuvių katalikų tarnybos užsimotus darbus ir prašė paskirti vieną žmogų į jos valdybą.

Profesorius Cadzow sveikino Kento universiteto vardu ir papasakojo apie lituanistikos kursus tame universitete.

Smulkesnis posėdžio aprašymas ir pilnas jo protokolas bus patalpintas sausio mėnesio "Vytyje". Sekantis centro valdybos posėdis bus New Yorko apylinkėje sausio 19 d.

I. Sankutė

IŠPARDAVIMUI PRAĖJUS

Chicagos vyčių namo globėjų pirm. A. Mockus šitaip praneša apie vartotų daiktų išpardavimą, pravestą spalio 5 d.

Vyčių namo globėjai ėmėsi didelio darbo — parūpinti pinigų namo einamosioms išlaidoms padengti. Dėkoju namo globėjams, vyčiams ir vyčių rėmėjams, kurie nepagailėjo laiko, stengėsi ir savo sugebėjimus panaudojo darbui, dažnai didelio vargo ir asmeninio pasišventimo pareikalavusiam, ne tik išpardavimo dienomis, bet ir visą savaitę išpardavimui ruošiantis.

Dėkoju Pranui Zapoliui ir jo jauniesiems, kurie paskleidė po Chicagą šimtą skelbimų; G. Mockuvienei ir E. Pakalniškienei, kurios daug valandų praleido ruošdamos spaudai ir radijui pranešimus, informavusius visuomenę ir atnešusius namui 603.47 pelno.

Dėkoju taip pat poniai Petrulienei už jos darbą virtuvėje, L Ramon, Albertui ir Julijai Zakarkoms, Genovaitei ir Gediminui Januloms, Sophie Nieminski (tikrai energinga darbininkė), R ir A. Dagiams, Bernadine Rogers, Pranui Švelniui, Estelle Rogers, (pardavimo žvaigždė), Juozui Ramanauskui, Juozui Laurinaičiui, E. Krivickui, Irenai Sankutei (už paaukotą laiką ir pinigus), S. Černiui, A. Gaides, M. Kasper, Angie Svekla ir Jeronimui Jankui.

Ir daugybei kitų, kurie paauko jo prekes — ačiū.

Pavasarinis išpardavimas numatomas kovo 15 d., šeštadienį, ateinančiais metais. Valandos — nuo 8-nių iki 4-rių. Daugiau apie tai pranešime vėliau.

T.

Lietuvos vyčių namo Chicagoje vedėjas Gediminas Janula ir jo asistentas Juozas Laurinaitis nuoširdžiai rūpinasi Vyčių namo reikalais ir yra pasiruošę visiems padėti. Nuotr. V. Noreikos

CLEVELANDO SENJORŲ SUSIRINKIMAS

Clevelando vyčių senjorų susirinkimas įvyko lapkričio 10 d. Lietuvių namuose. Jį pradėjo pirmininkė Stasė Sankalaitė ir paprašė Ant. Visockienę sukalbėti maldą už sergančius vyčius. Protokolų sekretorė M. Trainauskaitė patikrino valdybos narių dalyvavimą ir perskaitė paskutinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Sekė valdybos narių ir komisijų pranešimai.

Finansų sekr. K. Sadauskienė pareiškė, kad kuopos nariai baigia užsimokėti nario mokesčius, ir visi darbai eigoj. Iždininkas E. Pranckus pranešė apie iždo finansinį stovį, ir už tai jam buvo padėkota. Parengimų komisijos pranešimą padarė tos komisijos pirmininkė K. Petkūnienė. Numatytas kortų pobūvis lapkričio 17 d. neįvyko dėl to, kad daug buvę tuo metu parengimų. M. Trainauskaitė ir J. Sadauskas padarė pranešimą apie Tautų Kultūrinių darželių sąjungos susirinkimą. Sąjungą sudaro 21 tautos delegatai. Ji prižiūri darželius; jei kas nėra tvarkoj, tuoj praneša parkų viršininkui.

Buvo ilgiau sustota prie naujų narių verbavimo į senjorų kuopą. Laikas yra atėjęs ne tik Clevelando senjorų kuopai didėti, bet ir visai lietuvos vyčių organizacijai. Visi lietuviai yra prašomi paremti vyčių veikimą, stoti į vyčių organizacijos eiles. Tada tikrai vyčių veikla pagyvės.

Clevelando vyčiai senjorai nepamiršo ir savų parapijų — Šv. Mergelės N. Pagalbos ir Šv. Jurgio. Šv. Kalėdų proga nutarė paremti jas piniginėmis aukomis.

Dar buvo pasitarta ir apie Kūčių paminėjimą, kuris įvyks gruodžio 8 d. 12 val. Tą dieną bus šv. Mišios Švč. Mergelės N. Pagalbos bažnyčioje, o po jų Titų namuose bus bendri pietūs ir apsimainymas kalėdinėmis dovanėlėmis. Visi kuopos nariai prašomi dalyvauti šiame Kūčių paminėjime.

Baigiant susirinkimą pirmininkė St. Sankalaitė paprašė Antaną Buknį sukalbėti maldą už mirusius vyčius senjorus. Po to buvo vaišės, skanūs užkandžiai ir išgėrimai, ir draugiški pasikalbėjimai. Valgius ir gėrimus parūpino Antanas Mačiokas ir Adelė Grybauskaitė. Visi dalyviai yra dėkingi Antanui ir Adelei.

Senelis

RAŠYKITE ENCIKLOPEDIJAI BRITANICAI

Neseniai gavau negerą žinią. Gal ir jūs girdėjote, kad paskutinioji Enciklopedijos Britanikos laida nebeturi skyriaus, pavadinimu "Lietuva". Jis yra pakeistas "Lietuvos sovietine respublika". Ir mažai bėra likę apie Lietuvos istoriją, kultūrą, papročius, kalbą ir kitką, apie ką ankstesnė laida gana plačiai buvo aprašiusi. Ir visko apvainikavimui, net nepaduota bibliografija! Matyt, enciklopedija žinias ėmė tiesiai iš Makvos — propagandą!

Rašykite laiškus redaktoriams — Waren E. Preece, Philip W. Goetz ir Donald E. Stewart. Rašykite šiokiu adresu: Encyclopedia Britanica, 425 N. Michigan Ave., Chicago Illinois 60611. Ir protestuokite prieš jų elgesį. Priminkite, kad nepirksite ir nerekomenduosite pirkti Britaniką, ir kad taikysite jiems į skaudžiausią vietą — nebepirksite jų kišeninių knygų.

Denis G. Mažeika M.D.

NAUJOSIOS ANGLIJOS APYGARDA

Apygardos pirmininkas Albertas Jaritis negalėjo dalyvauti paskutiniame vyčių seime, nes tuo metu sirgo. Bet apygarda buvo labai veikli paskutiniųjų metų bėgyje. 1973 metų rudens suvažiavimas buvo naujai perorganizuotoje 103 - čioje kuopoje Providence mieste, o šių metų pavasario suvažiavime kalbą pasakė profesorius Yuri Glasov, pagarsėjęs emigrantas ir sovietinės santvarkos kritikas, septynerius metus gyvenęs Lietuvoje. Apygarda suruošė ekumenines pamaldas Pušų Katedroje, Lietuvos laisvės kovotojams prisiminti.

(Iš Vyčio)

Maloni vyčių veikėjų draugystė vieno parengimo metu
Nuotr. V. Noreikos

MŪSŲ KOLONIJOSE

Cambridge, Mass.

NEKALTO PRASIDĖJIMO LIETUVIŲ PARAPIJOS JUBILIEJUS

Šįmet gruodžio 7 d. Nekalto Prasidėjimo Lietuvių parapijos, Cambridge, Mass., klebonas kunigas Simeonas Saulėnas ir jo asistentas kun. Jonas Klimas su visais parapiečiais švęs parapijos 65 metų jubiliejų. Šią šventę savo atsilankymu pagerbs vyskupas Lawrence J. Riley, kuris dalyvaus 4 ir 5 val. mišiose šeštadienį ir bus bankete, kuris įvyks tą pačią dieną 6 val. p. p. parapijos svetainėje.

1907 m. būrys lietuvių nusprendė steigti parapiją Cambridge, Mass., ir nuėjo pas kard. O'Connel. Rūpestis buvo surasti kleboną, nes anais laikais buvo labai mažai lietuvių kunigų. 1909 m. buvo pakrikštytas pirmas lietuvis, dar ne savo, bet portugalų bažnyčioje, bet lietuvio kunigo ir įrašytas į parapijos knygas. Nors parapijos bažnyčia buvo baigta statyti tik 1911 m., bet pirmojo lietuvio krikštijimas ir yra laikomas parapijos steigimo data.

Parapijos steigimo reikalą tvarkė pirmas Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas kun. Juozapas Krasnickas, kuris klebonavo iki 1,18 metų. Ilgiausią laiką klebonu išbuvo kunigas prel. Pranciškus Juškaitis nuo 1922 ikì 1961 metų. Kun. Juškaičio laikais buvo įsteigta pirmoji parapinė lietuviška mokykla Naujoje Anglijoje, kurioj mokė Nukryžiuotojo seselės. Jo laikais kūrėsi įvairios draugijos, atvyko antrosios emigracijos lietuviai, kurių nemažai priglaudė Cambridge, Mass. Kun. Juškaitis išbuvo Cambridge iki savo mirties 1961 metų. Toliau Cambridge klebonu buvo paskirtas energingas kun. Antanas Baltrušiūnas, kuris per savo trumpą klebonavimo laiką atnaujino pasenusią bažnyčią, padaręs didelį ir pagrindinį remontą. Nuo 1965 m. kunigas Baltrušiūnas buvo perkeltas į So. Bostoną, Šv. Petro parapijos klebonu, o Cambridge buvo paskirtas kun. Simeonas Saulėnas, kuris ir dabar tebeklebonauja. Didžiausias kunigo Saulėno rūpestis ir atliktas darbas, tai naujosios klebonijos pastatymas, kuris sudarė nemaža rūpesčių ir pareikalavo daug energijos. 65 metų jubiliejus yra ruošiamas Moterų klubui vadovaujant, klebonui patariant ir prižiūrint. Tikimasi, kad parapiečiai mielai pagerbs savo parapiją ir jos kleboną šįmet gruodžio 7 d. 6 val. p. p. Koncertinę programą atliks Birutė Aleksaitė, akompanuojant V. Vasyliūnui.

Kunigas Simeonas Saulėnas yra lietuvis patriotas, kuris rūpinasi savo parapija, belaikydamas jos papročius ir lietuvių kalbą. Jam ir jo vedamai parapijai linkime ilgiausių metų, ištvermingų metų ir garbingų metų.

Elena Vasyliūnienė

Kun. S. Saulėnas, parapijos klebonas

IŠSĖTINĖS SKLEROZĖS SUKĖLIMAS

Mokslininkai sako, kad išsėtinė sklerozė — tai lėtai progresuojanti centrinės nervų sistemos liga, kai yra galvos ir nugaros smegenų nervų skaidulių riebalinis apvalkalas. Jie mano, kad ligą sukelia paramikso virusas, nuo kurio susergama tymais. Mat, sergančiųjų išsėtine skleroze nugaros smegenų skystyje randama daugiau antikūnų prieš tymus, negu sveikų žmonių. jm

PADĖKA

Padėkos Dieną kreipiuos į visus mano geradarius, kurie laiškais, telegramomis arba žodžiu (telefonu) lengvino mano skausmus ir išgąstį, pergyvenus užpuolimą.

Ačiū Dievui, kad mano nosies ir galvos kaulai nebuvo sulaužyti ir tik viena veido pusė dar dabar tebėra paralyžuota, bet išvengta operacijos.

Tad reiškiu nuoširdžią padėką visiems, nors ir pavėluotai. Atsiprašau, kad negaliu kiekvienam išreikšti padėką asmeniškai.

Giliai dėkinga

Ona Kajeckienė

VARTOTŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Įvairus pasirinkimas visokių daiktų. Atd.: pirm., antr. ir treč. 9:30 iki 1:30 p. m., ketv. ir penkt. 9:30 iki 7:30 p. m.

5421 S. Talman Ave.

RUOŠKITĖS KALĖDOMS IR NAUJIEMS METAMS

Kasmet "Draugo" administracija išsiunčia visiems skaitytojams Kalėdoms lietuviškas sveikinimo korteles ir Naujiems Metams kalendorius. Jie greitu laiku bus išsiųsti paštu.

Ne vienas "Draugo" skaitytojas užsisako ekstra kalendorių ar sveikinimo korteles šv. Kalėdoms. Šių metų kalendoriai ir kortelės yra ypatingai gražiai pagaminti. Ekstra kalendoriai kainuos 75 centai ir 25 c. persiuntimui ir mokesčiams (Illinois gyventojams). Lietuviškos sveikinimo kortelės šv. Kalėdoms kainuoja $1.50 dėžutė.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, Ill. 60629

DR. RAIMUNDAS BLAŽYS
DANTISTAS
1007 Curtiss Street
Downers Grove, Ill. 60515
Valandos pagal susitarimą.
Tel. — 968-0045

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsieny je	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad 6 iki 7:30 val. vakaro
šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-6653
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
560 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5349, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Res. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1442 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9803
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt nuo 2 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2628 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr. treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Ginčas dėl kibiro,

KAI NAMAI DEGA

Iš esmės išeivijos lietuviai vieningi. Su mažomis išimtimis visi vieningai veikė, kad būtų išlaisvintas Kudirka ar komunistams negrąžinti į laisvę bėgę Brazinskai.

Vieningai kovojama ir dėl Lietuvos laisvės, nors čia jau susiduriama dėl priemonių ir būdų. Ir tai suprantama, nes laisvo krašto žmonių nuomonė nėra sukirpta ir vienoda, kaip tai yra diktatūriniuose, ypač komunistiniuose kraštuose. Laisvė ir nuomonių įvairumas yra stiprybė ir toje laisvėje įmanomos priemonės kaip tik padėjo mums laimėti vienu ar kitu atveju. Bet blogiausia, kai pradedame nesutarti dėl menkniekių.

*

Nenorime mes čia iškelti, kaip tikrai labai verto dėmesio LB poros apylinkių skilimo. Tai yra vietos reikalai. LB apylinkių yra per šešiasdešimt, ir todėl dvi nesutariančios apylinkės tėra labai mažas procentas. Šaukti, kad LB suskilo būtų peranksti. Blogiau, kai skylama jau ir aukščiau, kai bandoma skilimas įnešti į aukštesnes LB instancijas.

Blogiausia, kad toks skilimas atėjo tuo metu, kai Vakarų pasaulis, sužavėtas vadinamo atoslūgio, pradėjo taikstytis komunizmui ir daryti taip, kaip šis pageidauja. Laisvojo pasaulio lietuviams iškilo naujų rūpesčių, kurių mes, savo tarpe besibardami ir spaudos puslapius tam užleisdami, nerorime matyti.

Kaip žinome, Yale universitete Press leidykla išleido trijų tomų istorinį veikalą "A Sourse Book for Russian History from early times to 1917". Šioje knygoje dokumentai ir faktai, liečią Lietuvą, Gudiją, Ukrainą, yra klastojami Rusijos naudai. Kaip jau skelbiama spaudoj, Encyclopedia Britanica įsidėjo Lietuvą, kaip Sovietų socialistinę respubliką. Taip pat mokyklose naudojamuose žemėlapiuose nėra jokių Lietuvos sienų, pagal poetą Šlaitą, viskas raudonu rašalu užlieta, visur jau tik Sovietų Rusija.

Mammilan leidykla verčia ir leidžia Sov. Rusijos enciklopediją angliškai. Ir mes gerai žinome, kaip tuose tomuose atsispindi mūsų pavergtos tėvynės reikalai. Kol tebuvo enciklopedija rusų kalba, nebuvo perdaug pavojinga, bet angliškasis tekstas bus daugiau kam prieinamas. Nors šios enciklpedijos vertimų pasirodė tik pirmieji tomai, bet yra balsų, kad ši enciklopedija padės tautas suartinti, nes tada amerikiečiai daugiau sužinos apie Sov. Rusiją. Tai konkretūs ir mums džiaugsmo neteikią faktai, daug svarbesni savo esme už kokias apylinkines smulkmenas.

*

Kai čia ginčijamės dėl kokio nors vadovėlio ar į vadovėlį įdėto eilėraščio ir kai ištisos skiltys tarptautinio pripažinimo susilaukusiose enciklopedijose ar mokslo veikaluose skirtos Lietuvos vergijos pripažinimui, tokie ginčai yra neprasmingi ir būtų juokingi, jeigu nebūtų skaudūs. Visą energiją eikvoti vien tik dėl to, kas bus kokios apylinkės pirmininkas, yra kovoti dėl nieko, nes tai tuščios ir nereikšmingos ambicijos. Mūsų tiek maža, veiklos ribos vis labiau didėja, kad visi tie ginčai yra lyg draskymasis dėl kibiro, kada mūsų namai dega.

Ambicijos geras daiktas. Neturįs ambicijų žmogus nedaug gali pasiekti, bet užsispyrimas ir truks plyš įrodyti, kad mano teisybė, yra kenksmingas mūsų reikalams. Tai yra per didelis liuksusas šiuo metu, kada iš visų pusių mus vis labiau nori skaldyti ir naikinti. Nėra namų be dūmų, bet pirma reikėtų stengtis gesinti namus, o tik paskui susirūpinti smulkmenomis, kurio teisė į kibirą ir kuriam tenka garbė išpilti pirmą kibirą ar kuris pirmas pamatė gaisrą. Visos tos kovos yra mūsų veiklos silpninimas, bereikalingas lėšų eikvojimas ir priešo lingas lėšų eikvojimas ir pirešo ar priešų džiuginimas.

Suprantama, kad dirbant pasitaiko įvairių klaidų, suprantama, kad atrodo, jog tu pats geriau padarytum, negu kitas, bet tos kovos dėl priemonių neturi kenkti mūsų pagrindiniam tikslui. Kiekvienas šioje tarpusavio ambicijų kovoje turi jausti ir dvasinę atsakomybę, turi prisiversti ir kai kur nusileisti, nes be to jokio susitarimo nebus galima pasiekti.

*

Visi ieško teisybės, visi teigia, kad tas ar kitas kaltas, bet kaip šeimoje, kilus nesutarimams, sunku surasti, kas kaltas, nes dažniausiai kaltos abi pusės, taip ir visuomeninėj veikloj daugiau ar mažiau kaltos abidvi pusės. Abi pusės laiko viena kitą skaldytojais ir tų nuolatinių pavojų akivaizdoje nesutikimai yra laukiančiųjų pagalbos lietuvių išdavimas.

Savitarpinis erzelis labai liūdnina pavergtos Lietuvos žmones. Apie tai jau ne kartą visur kartojo naujieji bėgliai. Jie išskirtinai pabrėžia mūsų vieningumo reikalą. Žinoma, nėra taip jau bloga, nes pasiekiame reikiamo susitarimo, reikalui esant, bet tos susitarimo dvasios reikia daugiau.

Suprantama, čia yra laisvas kraštas, čia negali būti tokios vieningos policinės nuomonės, kaip komunistų valdomuose kraštuose, čia galimas ir net pateisinamas įvairumas, bet jis turi turėti ne neapykantinį, o demokratinį pobūdį. Mes turime kelti balsą ne vienas prieš kitą, bet prieš okupantą, kad būtų lengviau tiems, kurie negali pasirinkti laisvės.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

KAI PADEDAMA SUKTI SVETIMĄ MALŪNĄ

Lietuvių išeivijos visuomeninio gyvenimo pairimas atkreipia dėmesį daugelio rimčiau svarstančiųjų akis, nes nesunku pastebėti, kad išeivija skaldoma sąmoningai — tai daro pirmiausia tėvynės okupantas, prie to prisideda sąmoningai ar nesąmoningai dalis išeivių.

Apie tai redakciniu straipsniu rimtai ir įspėjančiai pasisako "Tėviškės Žiburiai" lapkričio 7 d. laidoje. Su šio redakcinio straipsnio mintimis verta susipažįnti.

"Išeivijos gyvenime yra keistų dalykų: iš vienos pusės sakoma, kad išeiviai iš sovietų užimtų kraštų yra visai bereikšmis dalykas, iš kitos — jiems teikiama didelė reikšmė. Arčiau tiesos yra tur būt, antroji nuomonė. Tai matyti iš sovietinių institucijų laikysenos. Jau per 30 metų jos neduoda ramybės išeivijai, kuri nenori nusilenkti sovietinei vergijai. Sovietinė propaganda nuolat gaudo jai pritariančius balsus, ypač tų, kurie lankosi okupuotuose kraštuose...

Nėra ko stebėtis, kai į sovietinį malūną patenka mažytės žuvelės — menkos orientacijos žmonės, bet reikia nustebti, kai jin patenka žvalios orientacijos asmenys. Nuvažiavę okupuoton Lietuvon, jie patiria daug dėmesio, paslaugumo ir, sentimento pagauti, ima giedoti ditirambus bei pilti vandenį ant sovietinės propagandos malūno. Tai neapdairūs tautiečiai, kurie išeivijai garbės nedaro.

Dar liūdnesni yra tie atvejai, kai neva kovotojai prieš sovietinę Lietuvos okupaciją pradeda malti sovietinio malūno ritmu. Tai tie asmenys, kurie, prisidengę griežtu antikomunizmu, ima niekinti žymiuosius išeivijos veikėjus, kaltinti juos palankumu sovietams bei komunistams. Tai senas sovietinės propagandos triukas, paremtas Voltaire posakiu: "šmeižkite, šmeižkite, vis kas nors prilips..." Yra biuletenių, prisidengusių griežtu antikomunizmu ir kartu pasitarnaujančių sovietiniam malūnui. Jie skelbia pavardės išeivijos veikėjų, kurie, jų nuomone, yra palankūs komunistams. Tuo būdu juos bando komprotimuoti ir išjungti iš visuomeninės veiklos. Tikrovėje betgi komunistams daugiau pasitarnauja tokie biuleteniai, negu kas kitas.

Su tais žodžiais kyla klausimas, ar tai daroma sąmoningai. Nėra abejonės, kad išeivių eilėse yra žmonių, kurie dirba Maskvos naudai sąmoningai. Jie yra daugiau ar mažiau sovietiniai agentai, atlyginami vienokiu ar kitokiu būdu. Tai žmonės, kurie telkiasi apie komunistinę spaudą, nors niekas negali laiduoti, kad panašių nėra ir nekomunistų eilėse. Šalia tokių yra geros valios žmonių, kurie pasitarnauja svetimiem malūnam visai to nejausdami. Jie taip nuoširdžiai, bet neišmintingai kovoja su komunistinėmis apraiškomis, kad ta kova darosi labiau naudinga komunistams, negu patriotinei visuomenei. Siekdami stiprinti antikomunistinį frontą, jie silpnina jį...

Taip atsitinka ir išeivijos gyvenime, kai įsisiūbuoja savikova, besiremianti geromis intencijomis ir visą energiją nukreipianti prieš savuosius. Tuo lengvai pasinaudoja sovietinis frontas, patvirtindamas seną posakį — kraštutinumai susiliečia. Tai aplamai tragiškas išeivijos bruožas. Tuo metu, kai reikia suglaudinti eiles bendrai veiklai prieš tuos, kurie kėsinasi į Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę, iškyla priešingas reiškinys — padidėjęs skaldymasis, tarpusavė kova, nepajėgumas ramiai spręsti dalykus ir vieningai veikti. Savieji tampa didžiausiais priešais, komunizmas matomas ten, kur jo visai nėra. Tokia būklė pasinaudoja tikrasis priešas, mokąs išnaudoti išeivių silpnybes."

PRANCŪZŲ GISCARDO ŽVAIGŽDĖ LEIDŽIASI

Neramumai didėja — autoritetas mažėja

A. J. STANIUS

Retai kada taip pasitaiko, kad naujo valstybininko laimės žvaigždė imtų taip greitai leistis žemyn, kaip Prancūzijos prezidento Giscardo d'Estaing. Nors jis tebesvajoja tapti 1975 m. visos V. Europos nepakeičiamu politiniu vadovu, bet dabartiniai pačios Prancūzijos vidaus neramumai kalba ką kita. Viskas rodo, kad prezidentas bus stipriai mėtomas didelių neramumų bangų ir labai sunku bus jam išsilaikyti paviršiuje.

Prezidento baimės ženklai jau rodosi. Kaip Pompidou paskutinėmis savo valdymo dienomis nieku nepasitikėjo ir visus kaltino, taip jau daro ir Giscard d'Estaing. Prie jo autoriteto menkėjimo prisideda ir jo min. pirm. Chirac, kuris yra gaulistas ir kuris labiausiai nekenčia darbo unijų. Antras nepopuliarus vyriausybės narys yra lenkų kilmės vidaus reikalų min. princas Poniatowski, prezidento giminė.

Kokios yra tos sunkenybės, kurių prezidentas nepajėgia nugalėti?

Rinkimų metu prezidentas pažadėjo pakeisti Prancūzijos veidą. To jis tikrai negali padaryti vienas. Reikia ir vyriausybės narių ir parlamento pritarimo. Tarp pačių pirmųjų reformų d'Estaing norėjo sustiprinti vyriausybės teises, įsteigiant konstitucinę tarybą iš devynių asmenų. Asmenys būtų parenkami paties prezidento. Šituo klausimu pasitarti jis kvietė socialistų vadą Mitterandą ir kitų kairiųjų partijų vadus. Tie visi atsisakė tuo klausimu tartis. Net prezidento koaliciniai talkininkai gaulistai tam nepritarė, nes tai, esą, parlamento teisių siaurinimas. Čia ir buvo pirmasis smūgis Giscard asmeniniam autoritetui.

Tokie pralaimėjimai valstybių vadų galvose savaime sukelia įtarimą ir nepasitikėjimą net savo bendradarbiais. Tai ir dabartinis Prancūzijos prezidentas, pažadėjęs tautai laisvę ir atnaujinimą, grįžo tuoj prie naujų suvaržymų: cenzūros, atleidimo iš pareigų įtariamų kariškių, net kišimusi į teisminę procedūrą. Teisingumo min. M. Lecanuet įsakymu duotos direktyvos teisėjams neišduoti jokių žinių spaudai tardymo metu, o kai kurias bylas, liečiančias žymesnius politikus, visai nuslopinti. Tokie reiškiniai pirmiausiai ir meta nepasitikėjimo šešėlius ant pačios vyriausybės galvos.

Karo vadovybė

Nekokie prezidento santykiai yra ir su karine vadovybe. Aukštųjų karininkų eilėse yra daug gaulistų, pasižymėjusių rezistencijos metu. Tie kariškiai reikalauja, kad prezidentas vykdytų savo rinkiminius pasižadėjimus pagerinti naujokų sąlygas, palengvinti karišką drausmę ir greičiau duoti progos jaunesniems karininkams kilti laipsnyje. Tokios reformos karštas šalininkas buvo laivyno viceadmirolas Antoine Senguinetti. Prezidentas jį iš pareigų atleido, tuo sukeldamas nepasitenekinimą ir kituose kariškiuose.

Paryžiuje streikuoja šiukšlių išvežiotojai. Miesto gatvės virto šiukšlynais.

Nors Prancūzija kariškai tuo tarpu yra pajėgi, bet karinė jos galybė ateityje yra neaiški. Paskutinėmis dienomis Prancūzijos komunistai pareikalavo, kad iki 1980 m. visas karinis laivynas būtų paverstas prekybiniu laivynu. Neįmanoma, kad prezidentas su tuo komunistų reikalavimu sutiktų. Tačiau vengimas atvirai pasipriešinti sukelia kariniuose sluoksniuose didelį prezidentu nepasitikėjimą.

Darbo unijos

Didžiausia prezidento valdymo nesėkmės kliūtis yra neradimas bendros kalbos su darbo unijomis, kurios Prancūzijoje beveik visos yra komunistų kontroliuojamos. Dabartinė vyriausybė kiekvieną darbo unijų pasiūlymą ar reikalavimą laiko kišimusi į politiką. Unijos gi į kiekvieną valdžios pastangą stabilizuoti infliacijos kilimą žiūri, kaip į pasikėsinimą prieš darbo unijas. Komunistai jau ima reikalauti sau teisės dalyvauti koalicinėje vyriausybėje. Jie sako, kad ji esanti didžiausia, atskirai imant, politinė partija, gavusi per rinkimus 25 procentus visų balsų. Įvykęs Prancūzijos komunistų partijos partijos kongresas nieko gero nežada Prancūzijos vyriausybei. Jų nenuramino ir vėliausias prezidento pažadas, kad nuo sausio 1 d., jei darbininkas bus atleistas iš darbo be savo kaltės, jam bus mokama pilna alga. Visi prancūzai čia įžiūri didelę prezidento klaidą. Šita privilegija tik pasinaudos darbdaviai, kurie nori sumažinti savo darbininkų skaičių, mažindami savo išlaidas, bet tuo pačiu didės bedarbių skaičius ir dar labiau infliacija.

Komunistai yra tvirtai pasiryžę savo tikslą — įsiskverbti į vyriausybę — pasiekti streikais. Pirmas toks jų jėgos parodymas įvyko lapkričio 13 d., kada visa Prancūzija buvo be spaudos, be laiškų, gazo, elektros, susisiekimo, telefonų. Prancūzija vieną dieną buvo mirusi. Komunistai tokių streikų planuoja dažniau, kol jų reikalavimai nebus patenkinti.

Neutralūs stebėtojai tvirtina, kad, jei komunistai savo spaudimo neatleis, Prancūzija už metų gali atsirasti blogesnėje būklėje, negu dabar yra Italija.

Turint galvoje, kad prez. Giscard d'Estaing nepajėgia susidoroti su vidaus problemomis, tai vargiai jis privers savo laimės žvaigždę kilti aukštyn, norėdamas tapti visos V. Europos politiniu vadu.

SOVIETAI NAUDOJASI ATLYDŽIU

Perka iš JAV pramonės reikmenis

B. JABLONSKIS

Prasidėjęs tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos šaltojo karo atlydys, buvo kviečių sandėrio pradininkas. Po to ėjo ūkiniai padargai ir trąšos. Ne tik kviečius gavo geromis sąlygomis pirkti, bet ir kitus dalykus. Nupirko tiek daug kviečių, kad sukėlė nemažai ginčų tarp kviečius auginančių ūkininkų ir pardavėjų. Pastarieji pirko žemomis kainomis, o pardavinėjo su labai dideliu uždarbiu. To sandėrio padarinius pajuto žmonės, nes duonos ir kitų kepinių kainos labai pakilo ir vis kyla. Kepėjai šaukia, kad pritrūko miltų. Bet žemės ūkio sekretorius Butz teigia, kad yra pakankamai. Atrodo, kalti pelnagaudžiai, išnaudoją šią progą pasipinigauti.

Pasisekusi kviečių prekyba Sovietus paskatino išplėsti prekybą į visas sritis, ypač į tas, kur naudojama naujoji technologija. Emė ieškoti kompiuterių, įvairių technologijos ir automatinių elektroniškų priemonių, kurios draudžiamos užsieniui pardavinėti, ypač komunistiniam pasauliui.

Į talką Kremliui atėjo kairiojo sparno kongresmanai, palankūs žinių tarnyba ir įtakingesnė visuomenė. Pasipylė spaudoje raginimai Amerikos valdžiai nuimti draudimą technologijai pardavinėti. Per radiją ir televiziją buvo skelbiama apie prekybos su Sovietais naudą Amerikos ekonomijai. Šių žmonių kalbos įtaigojo, kad atėjo laikas pasidalinti technologija, kuri patarnautų pastoviai pasaulio taikai.

Nepadarė propaganda lemiamios įtakos valdžios žmonėms, gynybos sekretoriui ir karinei vadovybei ir daugumai kongresmanų. Visiems buvo aišku, kad technologija ne taikai tarnautų, bet Sovietų užmačioms, kurios siekia pašalinti Amerikos karinę galybę ir jos technologiją.

Kiti Kremliaus kėslai

Nepasisekus gauti technologijos, Maskva nenumojo ranka ir nepaliovė ieškoti kitų priemonių, kurios turi technologijos priedų. Pradėjo derėtis su Boeing dėl 30 didžiųjų keleivinių sprausminių 747 lėktuvų, turinčių pažangios technologijos prietaisų. Toks didelis užsakymas Boeing pramonei būtų suteikęs pelningą užsakymą, daug darbininkų darbu aprūpinęs ir padėjęs krašto ekonomijai, kuriai pradėjo grasinti nuosmukis.

Savisaugos jausmas ir išmintis nugalėjo riebius Sovietų gundymus. Buvo leista lėktuvus pirkti, bet be technologinių priedų. Nuo tokių lėktuvų Kremlius atsisakė, nepaisant, kad jie galėjo Maskvai patarnauti kariuomenės kilnojimui iš Europos į Sibirą. Su tiek lėktuvų per trumpą laiką galima visą diviziją karių permesti į tolimiausias vietas.

Neseniai grupė Sovietų pirklių buvo atvykusi į Washingtoną. Jai vadovavo aviacijos ministerio pavaduotojas gen. Y. G. Mamsurovas. Šį kartą pageidavo pirkti 747 sprausminio lėktuvo mažesnįjį brolį 747SP. Washingtonas leido derėtis su Boeing, bet neleidžia su lėktuvu pirkti jokių technologijos priedų, nepaisant, kad jie būtų jau įrengti lėktuvuose. Maskvos delegaciją į Seattle, Washingtono valstybę, kur yra Goeingo didžiosios įmonės, palydėjo Amerikos mokslo ir technologijos direktorius Valentino Susko.

Lėktuvų sandėris

Sovietai susitarė dėl 10 mažesnių sprausminių 747SP lėktuvų. Delegacijos vadovas sako, kad naudos Sovietų aerofloto keleivių linijose šiuos lėktuvus. Visada Maskva sako viena, o daro kita. Kas gali garantuoti, kad jų nepanaudos kariniams reikalams tuo metu, kai įsižiebs karas Sibire.

Lėktuvai statomi dažniausiai su Amerikos Pratt & Whitney ar GE galingais motorais. Bet naudojami jiems ir angliški Rolls Royce motorai. Priklauso nuo užsakytojo pageidavimo. Sovietų delegacijos vadovas pasirinko Rolls Royce motorus. Amerikos technologai sako, kad su šiais motorais Maskva gauna jų technologiją.

Sovietų ambasadų pareigūnai, delegacijų nariai ar ekskursijų žmonės, grįždami į Sovietų Sąjungą, perkasi šaldytuvus, televizijos aparatus ir kitus elektrinius dirbinius. Vieni juos naudoja savo poreikiams, o kitus jų inžinieriai kopijuoja ir stato savo įmonėse. Kai Sovietų Sąjungą aplanko Vakarų žmonės, parodo jiems kaip savo pramonės dirbinį.

747SP lėktuvo pažanga

747SP lėktuvas yra didžiausio 747 keleivinio lėktuvo mažesnis, bet pažangesnis brolis. Turi tą patį plotį, bet 48 pėdomis liemuo trumpesnis. Pakelia 288 keleivius, apie 100 mažiau. Gali be pasipildymo skristi toliau — iš viso 6900 mylių. Gali pakilti aukščiau, aptarnavimas pigesnis.

Gerosios savybės ir angliškas motoras buvo svarbiausias akstinas Sovietų kėslams. Aišku, lėktuvą ir motorą tyrinės ir bandys dar daugiau patobulinti. Su

(Nukelta į 7 psl.)

Laisvės netekus

Atsiminimai iš komunistų kalėjimo ir Sibiro

BENEDIKTAS BUTKUS

30

Kai mudviem kalėjime iš kelnių sagas išpiovė, dar gerai, Eduk, kad susiradome virvutę jas šiaip taip susirišti, kitaip būtų atsibodę jas rankomis prilaikyti, kad jos ant žemės nenukristų, arba be kelnių po vienutę goglinėti...

Ne vien tik kalėjimuose mums kelnes mauna, bet ir už kalėjimo sienų piktadėjai baltinius, švarkus velka, kaminuose, svirnuose, tvartuose ūkio gėrybes tuština...

Velykų rytą bažnyčios varpų garsai kalėjime

Balandžio mėnesio pabaigoje, vienos dienos ankstų rytą, mūsų kalėjimo vienutėje drėgna ir šalta. Dar gana ankstokai akis pravėręs, tyliai kalbinu Eduką:

— Eduk, ar nemiegi?

— Ne, mokytojau, nemiegu. Klausausi Raseinių bažnyčios varpų skambėjimo.

— Raseinių bažnyčia netoli kalėjimo, todėl ir per lentomis užkaltą kalėjimo langą varpų skambėjimas visai gerai girdėti.

— Bet kodėl, mokytojau, taip ilgai varpai gaudžia?

— Eduk, juk šiandie Velykų šventė. Prisikėlimas. Žmonės aplink bažnyčią eina, giedodami džiaugsmo giesmę.

— Linksma diena mums nušvito... Kėlės Kristus, mirtis krito... Aleliuja...

— Rodos, matau pas tėvelius namuose švęstas Velykų šventes: svečiai, sveikinimai, džiaugsmas, vaišės, žalios pievelės, žydintys sodai, paukštelių balsai, margučių ritinėjimas...

— Šiandien Eduk, nėra ko per daug svajoti, laisvą praeitį prisiminti, o reikia abiem susikaupti, nusiminimus per vienutės langelį pasiųsti. Šiandie mudu savo nuliūdusius namiškius tik mintimis tegalime pasveikinti ir dvasioje kartu su aplink bažnyčią einančiais žmonėmis keliauti, kartu prašant Dievą, kad sutrumpintų šią mudviejų kančią iš šio urvo greitai išeiti, su padoriais žmonėmis tikrojoje laisvėje džiaugsmingas pavasario — Velykų šventes švęsti.

— Mokytojau, girdi, jau pusryčių kava artėja.

— Griebkime bliūdelius — reikia kuo nors šiltu atsigavėti.

Karas ar manevrai?

Raseinių kalėjimas buvo visai netoli Žemaičių plento. Išaušus pavasariui dažnai naktimis girdėdavom plentu važiuojančių mašinų bildesius, keistą ūžimą. Kalėjime jautėme, kad tai rusų kariuomenės šarvuočiai ir tankai vyksta į Vakarus Hitlerio pasitikti. Ypač 1941 metų gegužės — birželio mėnesiais tam Žemaičių plente mašinų triukšmas žymiai padidėjo.

Nors dar iš pernykščių metų žinojom (1939), kad karas Europoje gerokai įsisiūbavo, bet Stalino-Hitlerio taikus susitarimas trukdė galvoti, kad karas tarp rusų ir vokiečių taip greitai prasidės. Be to, kalėjime būdami nuo žmonių atskirti, apie rusų-vokiečių artėjantį karą apčiuopiamesnių žinių negalėjom gauti.

1941 metų birželio iš 21 į 22 dienos naktį, ankstų rytą, virš kalėjimo nepaprastu greičiu cypdami pralėkė rusų karo lėktuvai. Lėktuvų kaukimas kalėjimo vienutėje atrodė, kad juos kas tai vejasi, o jie, kaip žvirbliai nuo vanago, sprunka į šakas pasislėpti.

— Eduk, ar girdi, kaip mūsų tėvynės padangėje "vieversiai" čirena?

— Girdžiu, kaip negirdėsiu? Atrodo, kad padangėje ne "vieversiai" čyrena, o karo lėktuvai, kaip skerdžiamos kiaulės žviegia.

Kai išgirdome padangėje šūvius — lėktuvuose kulkosvaidžių, lyg kalakutų, burbėjimus, patrankėlių spragsėjimus, supratome, kad čia, vyreli, nejuokai. Mano Edukas, kaip bitės įgeltas, pašoko iš lovos, palypėjo prie viršaus lango, rankomis įsikibo į geležinius lango grotus ir per lango viršų, dar neužkalto lango dangaus sklypelį, stebėjo, ar nepamatys svetimo lėktuvo.

— Eduk, būk atsargus! Leiskis nuo lango žemyn. Bokštelyje sargybinis, lange krutantį žmogų pastebėjęs, gali lengvai peršauti. Jeigu tikras karas, vokiečių lėktuvai užpuolę prie Raseinių Stonuose rusų įrengtą aerodromą daužo ir rusų lėktuvus gaudo, sargybinis bokštelyje matydamas taip pat nervuojasi, nes ir jis nežino, ką jam rytojaus diena atneš.

Edukas, nuo lango nušokęs, sako:

(Bus daugiau)

SPAUDOS DARBININKO SUKAKTIS

Kun. dr. K. Bučmio kunigystės sidabrinės sukakties proga

P. STAKYS

Žemaitijoje buvo kelios žinomos Bučmių šeimos. Tačiau daugeliui lietuvišką spaudą skaitančiųjų žinomas tik kun. Kornelijus Bučmys, šiuo metu vyriausias "Darbininko" redaktorius, nuolat liečiąs pagrindinius lietuviškus reikalus, nagrinėjąs krikščionio pareigas, sprendžiąs visuomenines ir tautines problemas išeivijos gyvenime.

Žurnalistas būtų mažai kam žinomas, jeigu jam nereiktų atsakyti į gyvenimo iškeltus klausimus ir dabarties reikalavimus — atsakyti ne kaip patinka daugeliui skaitytojų, bet iš turimų davinių daryti išvadas, pasiūmus, kurie būtų verti svarstyti, apmąstyti, pritaikyti lietuviškai veiklai.

Spaudos darbininko pareiga — stebėti, informuoti, daryti išvadas ir pasiūlyti. Ir tai yra viena sunkiausių problemų. Kaip tik dėl to jai stokojame darbininkų. Bet džiaugiamės, kai atsiranda tokių, kurie savo gyvenimo dalimi pasidaro spaudos darbą ir juo siekia tautinių ir dvasinių tikslų, džiaugiamės kai spaudos darbininkų atsiranda šiame krašte nykstančios ir besimaišančios svetimuose vandenyse kartos eilėse. Vienas tokių spaudos darbininkų neseniai atšventė savo dvasinio pašaukimo sukaktį — dvidešimt penkerių metų kunigystės sukaktį.

Nuo Žemaitijos iki Romos

Antanas Bučmys yra gimęs 1927 m. balandžio 13 d. Kretingoje. Mokėsi Kretingos pradžios mokykloje ir ten pat pranciškonų gimnazijoje iki 1943 m. Baigęs pranciškonų gimnaziją įstojo į Telšių kunigų seeminariją, bet karo išdavose atsidūrė Vokietijoj ir tęsė studijas Eichstaeto aukštojoje teologijos mokykloje. 1945 m., jau karui pasibaigus, jis vienas iš dvidešimties studentų buvo pasiųstas studijuoti į Romą. Kai įsisteigė Šv. Kazimiero kolegija, jis kartu su kitais buvo perkeltas į kolegiją ir vargingose pokario sąlygose tęsė studijas įvairiuose Romos universitetuose. 1949 m. kovo 12 d. kiti jo studijų draugai gavo kunigystės šventimus, bet Antanas Bučmys dar buvo per jaunas ir turėjo laukti. Studijas tęsdamas toliau kunigystės šventimus jis gavo 1949 m. spalio 30 d. Taigi sidabrinė kunigystės sukaktis neseniai praėjo.

Būdamas jau kunigu, Antanas Bučmys darbavosi kurį laiką Romos Šv. Leono parapijoje ir tuo pat metu Vatikano radijo lietuviško skyriaus vedėju. Be to, jis tęsė studijas Laterano universitete, kur 1954 m. birželio 23 d., pristatęs ir apgynęs disertaciją, gavo Kanonų teisės daktaro laipsnį. Teisės studijoms pagilinti jis studijavo ir atliko praktikos darbus Rota Romana, Academia dei Nobili ir Congregatio S. Concilii trejus metus. Iš ten gavo specialaus mokslo diplomus. Šias studijas baigus kun. A. Bučmiui buvo atviros durys į Vatikano diplomatinę tarnybą arba bažnytinius teismus, bet jis pasirinko kelią į užjūrius — dirbti bent kiek galima lietuvių tarpe.

Šiapus Atlanto

Ameriką pasiekė 1955 m. ir sustojo Los Angeles, Calif. Čia darbavosi Šv. Kazimiero lietuvių ir įvairiose amerikiečių parapijose. Tačiau jo pasiruošimas ir siekimai neleido jam užsidaryti tik parapiniam darbe, nors ir labai naudingam. Čia jis neturėjo progų išsiskleisti savo talentais ir panaudoti savo pasiruošimą lietuvių visuomenei.

Būdamas pranciškonų auklėtinis, 1961 m. jis stojo į seną, didelių nuopelnų ir plačios veiklos Šv. Pranciškaus įsteigtą ordiną ir, atlikęs noviciatą San Miguel, Calif., vienuolyne, 1962 m. vasario 2 d. tapo vienuoliu pranciškonu, gaudamas pagal tradiciją naują vardą — tėvo Kornelijaus. Kadangi jis buvo lietuvių pranciškonų kandidatas, po įžadų tuoj buvo paskirtas į Toronto Prisikėlimo parapiją vikaru. Ten jam teko imtis neseniai įsteigtos pranciškonų parapijos plačių darbų.

Kunigas ir žurnalistas

Kun. Kornelijaus Bučmio studijomis gautos žinios, talentai ir užmojai nesutilpo vikaro pareigose. Jis tuoj pradėjo reikštis, kaip nepamainomas spaudos darbininkas, rašydamas pranciškonų leidžiamame "Šv. Pranciškaus Varpelio" žurnale apie Dešimt Dievo įsakymų, jėzuitų leidžiamuose "Laiškuose Lietuviams", Kanados savaitrašty "Tėviškės Žiburiuose", kuriuos, reikalui esant, net pats redagavo. Be to, parašė knygelę "Gegužės mėnuo", kurią 1964 metais išleido pranciškonų spaustuvė išeivijos lietuviams. Šis spaudos darbas ir buvo pasiruošimas naujai profesijai — žurnalistiniam darbui ir redaktoriaus vietai.

Pranciškonų vadovybė, matydama kun. Kornelijaus Bučmio sugebėjimus spaudos darbe ir

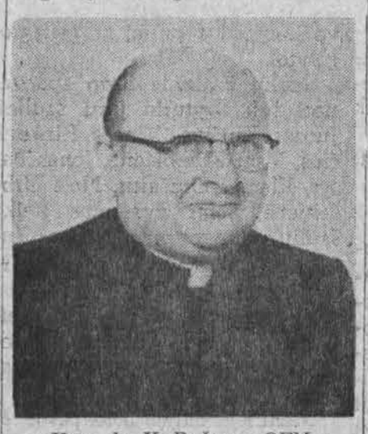

Kun. dr. K. Bučmys, OFM

turėdama skirti iš savo tarpo atsakingą vyriausią redaktorių, 1966 m. "Darbininkui" redaguoti paskyrė jį redaktorium, einančiu šias pareigas iki šios garbingos kunigiškos sukakties. Nuo 1973 m. jis yra išrinktas lietuvių pranciškonų provincijos tarėju ir antrai kadencijai pranciškonų parašytų knygų tikrintoju. Jis priklauso ir Lietuvių Katalikų Mokslo akademijai, kurios veikloje taip pat stipriai reiškiasi.

Žurnalistinis darbas, juo labiau redaktoriaus, šiandien nėra nei dėkingas, nei labai malonus, kada lietuvių visuomenė yra plačiai išsiskirsčiusi šiame krašte ir pasauly. Ypač tai jaučia tas, kuris turi vadovauti redadakciniam darbui. Bet kun. K. Bučmys seka pėdomis tokių redaktorių, kaip a. a. prof. J. Brazaitis, prof. S. Sužiedėlis, Paulius Jurkus, laikraštine dvasia.

Redaktoriaus darbas — tai ne kelių valandų, bet ištisų 24 valandų užsiėmimas, nes jis savo darbą atlieka ir prie redakcijos stalo, ir savo privačiame gyvenime pasverdamas matytus ir patirtus įvykius, rinkdamas informaciją, permąstydamas žinias, kurios ateina iš įvairių ir net labai skirtingų šaltinių. Kun. Bučmys ne tik sugeba tai atlikti, bet jis jaučia ir visuomenės pulsą, jis net pats dalyvauja visuomenės veikloje, kaip VLIKe ir vietos organizacijose, jis savomis akimis žvelgia į gyvenimo reiškinius, vykstančius kitose lietuvių kolonijose ar didesniuose susibūrimuose, kaip tautinių šokių šventės, dainų šventės, kultūros kongresai, didžiųjų sukakčių minėjimai. Jo aprašymai yra svarūs ir taupūs žodžiais, bet visuomet kelia lietuviško kultūrinio gyvenimo reikšmę.

Nors spaudos apimtis šiuo metu vis pamažu siaurėja, bet jubiliatas kun. K. Bučmys su žemaitišku kietumu žvelgia į juos, ragindamas, skatindamas, duodamas naujų minčių ir idėjų, pavaizduodamas tikrąją lietuvių veiklą. Laikraštinėje kalboje jis išsiskleidžia savo idėjomis, tautiniu apsisprendimu ir ryžtu laikytis religinio, tautinio ir visuomeninio kelio, kurio reikia lietuvių išeivijai.

Čia prie jubiliato ir sustojame. Jo amžius dar leidžia jam ilgiau už kitus spaudoj reikštis visu savo talentu ir visa energija. Jo nuoširdumas žmonėms jam deda atsakomybę tarti atvirą žodį apie išeivijos ir šio krašto gyvenimo žaizdas, kurias reikia gydyti. To jis, kaip atsakingas "Darbininko" redaktorius, neatlaidžiai ir siekia.

Sukaktuvininkui kun. Kornelijui Bučmiui, OFM, švenčiančiam sidabrinę kunigystės sukaktį, galima linkėti nesustoti ir ištesėti spaudos darbe, kol Amerikos lietuviams bus reikalinga lietuviška spauda. Bent jo kartai tos spaudos dar tikrai ilgai reikės, nes be lietuviškos spaudos veikla stokotų jėgų, tautiniai tikslai paskatų, tautinis gyvenimas — jungties dirbti bendrą darbą.

Lapkričio 23 d. 12 v. Detroito liet. namuose buvo sušauktas organizacijų atstovų susirinkimas Simo Kudirkos ir jo šeimos pagerbimo reikalu. Išrinktas vykd. komitetas. Iš k.. Detroito liet. org. centro v-bos p-kas adv. Rimas Sakis, adv. Algirdas Ambrozė, LB Detroito apyl. p-kas Jonas Urbonas, išrinkto komiteto p-kas Vincas Tamošiūnas, inž. Bernardas Brizgys, Mykolas Kizis, inž. Algirdas Zapareckas, Alg. Petrulis, teisin. Vladas Staškus ir Romas Macionis. Nuotr. K. Sragausko

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

IŠVAŽIAVIMAI

Lapkričio 16 d. Aušros Vartų lituanistinės mokyklos mokiniai, tėvų komiteto iniciatyva, po pamokų buvo nuvežti į Worcesterio gamtos muziejų, kuriame visiems labai patiko.

Visi parvažiavo į namus patenkinti. Šis išvažiavimas buvo pavestas suorganizuoti tėvų komiteto narei N. Pranckevičienei. Išvažiavime dalyvavo ir pirm. O. Pridotkienė bei mokytoja B. Miliauskaitė.

Taip pat tą pačią dieną Šv. Kazimiero parapijos Motinų Gilda buvo suorganizavusi išvažiavimą į New Yorką. Prisidėjo ir kiti norintieji išvažiuoti, ir vos sutalpino didžiausias autobusas.

SUSIRINKIMAS

Lapkričio 17 d. Lietuvių Piliečių klube įvyko Dr. V. Kudirkos šaulių kuopos susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirm. A. Zenkus. Nutarta paremti Simo Kudirkos fondą 100 dol. auka. Gautas iš centro valdybos tuo reikalu laiškas, kurį perskaitė pirmininkas. Pinigai kuopos vardu bus nusiųsti į šaulių centro valdybą. Skaitytas laiškas R. Molienės, kuri yra įsipareigojusi apmokėti vienų metų mokslo mokestį Brazilijoje gyvenančiam studentui. Reikia surinkti 500 dolerių. Stipendijų fondo dėl Brazilijos jaunimo reikalu prieš mėnesį laiko lankėsi iš Brazilijos atvykęs kun. H. Šulcas, salezietis, kuris šiuo fondu ir rūpinasi. R. Molienė sutiko surinkti aukas vienam jaunuoliui. Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa paskyrė 25 dol. Mūsų šaulių kuopos įkūrėjas yra muz. A. Mateika, kuris gyvena Floridoje, St. Petersburge. Jis ir ten įkūrė šaulių kuopą. Netrukus bus pašventinta kuopos vėliava. Nutarta pasiųsti sveikinimą. Turėta keletas šaudymo popiečių. Geriausiai šaudžiusiems šauliams ir šaulėms dovanos bus įteiktos metinio susirinkimo metu, sausio mėnesį.

Kuopos vardu pirm. A. Zenkus išreiškė padėką šauliui V. Abromavičiui, kuris nemokamai pasiuvo Lietuvos vėliavą. Ypatingai padėkojo sesėms šaulėms už puikiai surengtą spalio mėnesį vakarienę, per kurią programą atliko Bostono vyrų sekstetas, vadov. kompoz. Juliaus Gaidelio. Sesės šaulės pačios gamino ir visus svečius vaišino skaniausia vakariene, o jų buvo daugiau dviejų šimtų. Sunkiausią naštą ant savo pečių nešė kuopos sek. E. Gorodeckienė. Jos nuopelnu ir pasiaukojimu vakarienė davė gražių pajamų. Talkininkavo ir kitos sesės šaulės. Sek. E. Gorodeckienės iniciatyva artimiausiu laiku į Suvalkų trikampį bus pasiųsti du siuntiniai su drabužiais, pagalbos reikalingoms lietuvių šeimoms. Pašto išlaidas apmokės kuopa. Sesės parūpins drabužius, juos pristatys į šaulės Alytienės namus, o ji paruoš siuntinius.

Susirinkimas pradėtas punktualiai 3 val., o pavėlavusieji verti papeikimo, nes šauliai turi būti drausmingi, kaip pareiškė pirm. M. Zenkus.

Už sesių darbštumą po susirinkimo šauliai suruošė vaišes.

J. M.

Hartford, Conn.

ATVYKSTA SIMAS KUDIRKA

Gruodžio 8 d. Simas Kudirka atvyksta į Hartfordą. Organizacinis komitetas rengia svečiui iškilmingą priėmimą.

Programa — sutikimas ir pagerbimas, sveikinimai, Simo Kudirkos žodis bus sekmadienį, gruodžio 8, 4 val. p. p., Lietuvių klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Pirmadienį, gruodžio 9, Simas Kudirka lankysis pas gub. T. Meskill ir miesto merą G. Athanson. Tą pačią dieną įvyks konferencija su spaudos ir televizijos atstovais.

Jaunimas, vietos ir apylinkių lietuviai, visi maloniai kviečiami. **Organizacinis komitetas**

New Haven, Conn.

LB APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

LB apygardos valdybos narių, apylinkių pirmininkų, atstovų prie Pavergtų Tautų ir Pabaltiečių komitetų posėdis įvyko lapkričio 10 d. New Haveno lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salėje. Posėdžiui pasiūlyta pirm. G. Žemaitaičio darbotvarkė priimta be papildymų.

Atstovaujamos buvo tik New Britain, Bridgeport, Stanford ir New Haven apylinkės. Pranešimus padarė apygardos pirmininkas, apylinkių pirmininkai ir atstovas prie Conn. Pabaltiečių komiteto. Apygardos švietimo, kultūros ir jaunimo reikalams atstovų nebuvo.

Tartasi dėl Čiurlionio šimtmečio paminėjimo ir Simo Kudirkos pasikvietimo. Paaiškėjo, kad Kudirkos reikalu jau rūpinasi Tėvynės Garsai — lietuvių radijo programa. Sustota ir prie lietuvių kalbos kursų Ansonijos amerikietiškoj viešojoj gimnazijoj.

Posėdyje negalėjo dalyvauti apygardos valdybos narys politiniams reikalams dr. H. Lukaševičius ir prisiuntė pirmininkui laišką, prašydamas jį perskaityti. Laiško turinys: "Paskutiniu laiku spaudoje pagausėjo straipsnių, kur rašoma apie Bendruomenės nesutarimus ir net skilimus. Vienos kurios apylinkės lokalinė nesantaika ir nesusipratimai aptariami, kaip visuomeninio pobūdžio įvykiai."

Connecticut LB apygardos valdyba, drauge su tos apygardos apylinkių atstovais savo posėdy, 1974 m. lapkričio 10 d., New Havene apsvarstė tą faktą, randa, kad tokia akcija yra žalinga Bendruomenės visumai.

Mūsų apygardoje ir apylinkėse mes gražiai sutariame, dirbam vieningą darbą be jokių partinių ginčų ar varžybų. Mums malonu konstatuoti, kad panašiai darbas dirbamas ir daugumoje kitų apygardų ir apylinkių.

Taigi prašome pasitaikančių lokalinių nesusipratimų ir susiskaldymų neišpūsti, tartum jie būtų visuotinio pobūdžio. Mes branginam vieningą darbą ir visos Bendruomenės gerą vardą.

Džiugu, kad ir kitos vietovės pradeda į tai reaguoti (New Jersey lietuvių laiškas Draugui lapkričio 23-čios dienos, 4 psl.).

LB pagrindas yra narys, apylinkė, apygarda ir t. t. Kaip į tai žiūri eilinis narys? Jo pirmoji pareiga rūpintis, kas darosi aplink ir kas reikalinga daryti. Darbo yra daugiau, negu turima jėgų. Posėdžiuose ar susirinkimuose nėra laiko skaityti ar diskutuoti visų, valdyboms prisiųstų, raštų, apie kur tai vykstančius kokius nesusipratimus, skilimus. O tų raštų jau darosi glėbiai! Palikit mus ramybėj. Mes ir be to turime pakankamai savų rūpesčių. Graudu, kad atsirado ir mūsiškių, kuriančių lietuvišką Watergate. Mūsų laikas ir energija taip reikalingi kūrybingam darbui, o ne ardymui, kas kuriama ar sukurta. **Albina Lipčienė**

— **Vatikane** įvyko Europos vyskupų konferencijų atstovų Tarybos sesija, kurioje dalyvavo 23 Europos kraštų vyskupai. Sesijoje buvo svarstomi Europos vyskupų konferencijų tarpusavio santykiai, kunigų ir pasauliečių problemos bei bendradarbiavimo su ekumenine Europos krikščioniškųjų Bažnyčių taryba Ženevoje, klausimai. Taip pat buvo aptarta ateinančiais metais rengiamo Europos vyskupų simpozijumo programa. Simpoziumo — Vyskupų misija tikėjimo tarnyboje.

EGG STORE

DABAR TIK ŠIUO ADRESU:

6190 South Archer Avenue . . . . . Telefonas — 284-8704

Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 val. ryto iki 8 val. vak.; šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak.; Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet

EKSTRA DIDELI KIAUŠINIAI	tuzinas	79 ct.
MICHIGANO OBUOLIAI: Red Delicious, Golden Delicious ar Winesap	10 svarų	99 ct.
ŽALI KOPŪSTAI	svaras	10 ct.
FLORIDOS GRAPEFRUIT'AI	svaras	12 ct.
TANGERINES (MANDARINAI)	4 svarai	$1.00
WALNUTS-RIEŠUTAI	svaras	59 ct.
KAPPUS DUONA	3 svarai	$1.00
PIENAS	1 galionas	$1.25
RŪGŠTI GRIETINĖ	½ pint	33 ct.
EGG NOG	kvorta	69 ct.

Atvykę rasite čia taipgi gerą pasirinkimą ir kitų ūkės produktų. Apsirūpinkite dabar ateinančioms šventėms.

Apsirūpinkite žiemos laikui tiesiai iš sunkvežimių žymiai atpigintomis kainomis:

No. 1 IDAHO BULVĖS	100 svarų $8.95	No. 1 SAUSI SVOGŪNAI — (DRY ONIONS)	50 svarų $3.98
No. 1 RAUDONOS BULVĖS	100 svarų $6.95		

TAIP. IR DRABUŽIS YRA MENAS

Lietuviškos madų parodos Detroite proga

"Akademinis Skautų sąjūdis švenčia auksinį jubiliejų. Detroito Filisterių Skautų Komitetas nori šią sukaktį paminėti kūrybingumo, jaunystės dvasioje, kokioje sąjūdis ir buvo įsteigtas. Todėl pasirinkta suruošti kūrybos vakarą, parodant praėjusių dienų, audėjų bei jų talentų sukrautą lobį — tautinius drabužius ir šiandieninius, lietuvaičių išradingai suprojektuotus rūbus". Taip rašoma programos lape.

Iš tik ką cituoto teksto aišku, kokie rengėjai ir kokia proga. Bereikia pasakyti, kad 1974 metų lapkričio 23 dieną, ir kad Dievo Apvaizdos parapijos Kultūriniame centre, Detroito pakrašty.

Giliai į salę nutęstas takas, gelumbe klotas. Iškeltas aukštai, apie keturias pėdas. Pora pakopų prie scenos ir gelumbė netrukus baigiasi. Salės gale stiprokas prožektorius. Jo šviesos ovalas, tartum modernaus kiklopo linksma akis, ieško nuotykio.

Pradėkime nuo ten, kur pasibaigia oficialūs atidarymai. Prie mikrofono Danguolė Jurgutienė. Jos balsas aiškus ir jaukus, neleidžias nei snūduriuoti, nei triukšmauti. O triukšmauti būtų buvę kam... tik apie publiką kiek vėliau. Ji kalbės modeliuotojų rūbus aptardama, apie pusantros valandos, nes su pora neilgų pauzų viskas apie porą valandų užtruko.

Prožektoriaus ovalas per sceną gena Stasę Koronkevičienę. Programoje pasakyta, kad ji iš Kalifornijos, kad baigusi rūbų projektavimo ir derinimo kolegiją, dirbusi filmų studijose, 15 metų madų kūrėjo Rudi Gernreisch viena iš pagalbininkių. Ji atbėga prie mikrofono, stabteli, kol Danguolė ją lipšniai apšneka, sujaudinta šūkteli keliolika žodžių (kad gi aš bent vieną atsiminčiau!...) ir išbėga. Dabar gelumbe dengtas takas įkais nuo šviesos pluošto ir moteriškų kojelių.

Pradeda mažametės ir paauglės mergytės. (Veltui jų pavardžių programos lape ieškojau). Jų suknutės su palaidinukėm, su švarkeliais, ilgom ir trumpom rankovėm, labai kuklios, bet kartu ir spalvingos. Šen ir ten grupė spalvotų kvadratų bei kitų figūrų. Viena rankovė lygios spalvos, kita margaspalvė.

Į sceną, į šviesą, į taką kyla studentės, prisirpę panelės, ponios. Kurį laiką vis kitos, o paskui tos pačios, tik naujuose rūbuose (kaip jos ir spėja šitaip greit pasikeisti?!). Beveik visos mums pažįstamos, detroitietės ir windsoriškės, o tik viena iš Clevelando. Pradžioje viena kita jaudinosi, neturėjo kur akių dėti, apie šypseną jokios kalbos. Bet tas ramus, šiltas Danguolės balsas, tie gausūs publikos delnų pliaukšėjimai, tie nuostabos šnabždesiai, jas visas greitai padarė modeliuotojomis. "Kaip Paryžiuje, kaip Paryžiuje!...", pusgarsiai stebisi šalia manęs sėdįs rašytojas. Paskui, pertraukos metu, jis man šnekės, kad gi lietuvių tauta labai talentinga. Ką Tamsta galvoji?, sakys. Juk jos pirmą ir gal paskutinį sykį, o matai kas dedasi?... Pirmą sykį čia rašytojas. Bet pirmą sykį ir beveik visos, o gal net visiškai visos modeliuotojos. Aš trečią kartą Detroite madų parodoje, bet neatmenu, kad kuri šiò vakaro dalyvė būtų anksčiau modeliavusi.

Pradžioje demonstruota apranga — tik pasiturinčios liaudies kasdienybė. Kai ims švytėti balinės suknios, ne vienas aikčios iš nuostabos ir išplėstomis akimis seks modelį po modelio. O Danguolė Jurgutienė ramiai ir aiškiai pasakos kokia čia medžiaga, kurios detalės labiausia dėmesio vertos. O užkulisy liesis pianino garsai — pritildyti, piano ir pianissimo, svajingas akompanimentas. Tai Elenos Mykolaitienės menas.

Pačiame programos vidury, po trumpos pertraukėlės, scena mirga tautinių raštų spalvom. Ogi įvairių Lietuvos sričių tautiniai rūbai. Negaliu užsirašyti kitų pavardžių, tik nepamirštamos lieka Anastazijos Tamošaitienės raštų spalvos. Taku žygiuoja nebe didmiesčio damos, o kuklios aukštaitės, žemaitės, suvalkietės, vilnietės, dzūkės. Ir muzika jas lydi nebe ta, nebe pianino. Dabar scenoje sėdi, irgi tautiniuose rūbuose, Danutės Petronienės išlavintos kanklininkės. Ak, ir kelius sykius minėta programos vedėja stovi prie mikrofono tautiniu kostiumu pasipuošusi. Už ją dabar kalba Gražina Urbonienė, tautinių kostiumų žinovė ir puiki aptarėja.

Lapkričio 23 d. Detroito kultūros centre suruoštoje madų parodoje Mingėlienė - Grigaitytė puošniu ir šiltu žiemos apsirengimu.
Nuotr. K. Sragausko

Dar viena staigmena — Elenos Blandytės mezginiai. Pasakysite, kokia čia staigmena, jei spaudoje buvo skelbta, jei programoje įrašyta? Bet kas gi tikėjo, kad čia ne vienas kitas megstinukas, ne viena kita skara, gal viena kita trumpa suknytė? Dabar jau įgudę, išilę, prie tako ir publikos pripratę, šypsenom švitėdamos žygiavo damos megstom ilgom balinėm sukniom, vis kitokiom, marguojančiom nuostabiais spalvų deriniais. Atėjo ir pati Elena Blandytė. Dainininkė, menininkė, kelių kitų talentų moteris. Patraukli, aktoriškai laisva (ant scenos jaučiasi "kaip namie"). Jau ant tako lipančią ją sustabdė Danguolė ir prie mikrofono pasikvietė. Išskaičiavusi kelius talentus, nusistebėjo: kaipgi, panele Blandyte, ir suspėjate? O Elena: mezgu į įstaigą važiuodama, mezgu iš darbo grįždama, kai kitas vairuoja; mezgu kiekviena proga; jei turėčiau daugiau laiko, apmezgčiau visą Chicagą.

Geroje "strateginėje" vietoje įsitaisęs (ačiū ponioms Baublienei ir Alantienei!), modeliuotojas kuo ne ranka galėjau pasiekti, o kartkartėmis ir į publiką akį užmesti. Publikos gi buvo kaip per didžiausias vestuves, gal trys-keturi šimtai. Margutėlė ji, bent keturių kartų, atsiprašau — generacijų. Nors eidamos žinojo, kad ant jų nekris prožektoriaus šviesos ovalas, daug ponių ir panelių atėjo tartum į balių: ilgos suknios, perlai, deimantai, apyrankės, kvepalai. Didelė gausybė vyrų, nemažiau trečdalio, gal arčiau pusės publikos. Tik Danguolė, entuziazmo pagauta, programos pradžioje labai prašovė pro šalį. Susirinkusius sveikindama, jį maždaug šitaip: sveiki, išlaisvinti vyrai, kurių tiek daug čia matau. Išlaisvinti, atseit liberated? Visą vakarą akimis ieškojau tokių. Tiesa, buvo mano sūnus Jonas, buvo dar keli studentai. Bet jie dar viengungiai, nesupančioti, dar jiems laisvintis nereikėjo. Tie, kuriuos Danguolė laikė išlaisvintais, sėdėjo ar šalia žmonų, ar bent prie tų pačių stalų. Kaip tik man kilo liūdnos mintys, kad va, vyrai jau nebelaisvi nė nuo madų parodų, jau ir ten juos jų "mamos" atsiveda, kada tik užsimano. Tiesa, bufete išgėrę po pora haibolų, kai kurie pusbalsiai vylėsi, jog būsią demonstruojami ir bikiniai, ir tai ne bet kokie, o virveliniai. Deja... Elenos Blandytės darbo ilgos megztinės balių sunknios labai toli nuo virvelinių išdirbinių. Tikriausia, ponios pačios tokius gandus skleidė, kad tie "išlaisvintieji" nemurmėtų, kad kartu sėdėtų iš lauktų.

Prieš tašką statydamas, jau darau labai rimtas išvadas. Vakaras buvo nepaprastai gero skonio. Nepaisant, kokie puošnūs moteriški rūbai buvo demonstruoti, išvengta nuogybių, vulgarumo. Niekas neabejoja, kad drabužis gali būti meno kūrinys, o šioje parodoje tai tapo patvirtinta daugelį kartų.

Programos lape surašytos sekančios modeliuotojos: Vilija Baukytė, Jolanda Baužienė, Elena Blandytė, Rūta Čerškutė, Gintrė Duobaitė, Gina Janušienė, Liolė Kizlauskienė, Izabelė Korsakienė, Audronė Tamulionytė - McDonald, Kristina Mičiūnaitė, Regina Mingėlienė, Dalia Orantaitė, Loreta Petersonaitė, Genutė Rūkštelytė, Asta Stašytė, Violeta Tatariūnienė, Aldona Tautkevičiūtė, Audronė Vaitiekaitytė ir Karolė Veselkaitė. Kaip reportažo pradžioje minėjau, kelios mažos mergytės, modeliavę vaikiškus drabužius, į programą neįrašyta. Iš programoje įrašytų, mažiausiai viena nemodeliavo.

Alfonsas Nakas

KALĖDŲ DOVANA

"Žiburio" mokyklos mokiniai, ruošia mums visiems bendrą dovaną — Kalėdų eglutę gruodžio 15 d. 3 val. p.p. Kultūriniame Centre. Programoje J. Gailiaus III-jų veiksmų pasaka "Kalėdų karalaitė" režisuoja mok. P. Zaranka. Pagrindinėse rolėse pamatysime Reginą ir Kristiną Butkūnaites, Liną Erlingį, Lindą Žalkauskaitę, Janę Kizlauskaitę, Liną Orentą, Gintą Zaranką, Dainių Skiotį, Paulių Gražulį, Manvydą Šepetį, Mykolą Abarių, Daivą Rugieniutę, Liną Gilvydį ir Rūtą Kuraitę. Visą šitą pasaką paįvairins savo grakščiais judesiais snaigės-balerinos kruopščiai ruošiamos mok. G. Gobienės. Dekoracijomis rūpinasi Mykolas Abarius ir Antanas Žalkauskas, o apšvietimą tvarko Vytautas Petrusevičius.

Tolimesnėj programos dalyj išgirsime mokyklos mokinių chorą, paruoštą mok. P. Zarankos, matysime tautinius šokius šokantį jaunimą, paruoštą mok. A. Smalinskaitės, o patiems jauniau siems bus suruošta žaidimai, kuriuos koordinuoja mok. J. Damušienė. Atvyks taip pat ir Kalėdų senelis su dovanėlėmis, kurias rengėjai prašo užsisakyti pas Z. Skiotienę tel. 261—8373 arba pas mokykloje budinčius tėvus iki gruodžio 10 d. Veiks taip pat bufetas, kuriame galėsime atsigaivinti kava, pyragais, dešrelėmis ir t.t.

Mieli detroitiečiai! Neatmeskime šios mums vaikų skirtos dovanos! Priimkime ją savo gausiu atsilankymu, parodykime jiems susidomėjimą jų darbu. Pagalvokime kaip skaudu jiems būtų, jei scenos užuolaidai pakilus, būtų tuščia salė?

D.D.

Lietuvos kariuomenės atsikūrimo 56 m. minėjime Detroito Liet. namuose. Iš k.: pulk. Jonas Šepetys, Detroito kultūros klubo pirm. Antanas Musteikis, Dirvos korespondentas Antanas Grinius ir Draugo korespondentas Vladas Selenis.
Nuotr. K. Sragausko

ŠV. PETRO PARAP. CHORO PAGERBIMAS

Lapkričio 24 d., 4 val. p. p. parapijos salėje susirinko didelis būrys detroitiečių vieninteliam bažnytiniam chorui pagerbti. To choro organizatorius ir dirigentas — muz. Stasys Sližys. Paskutiniu metu choras persiorganizavo ir atsijaunino: į jį įsijungė keli jauni dainos ir giesmės mėgėjai. Po to chore giedančios moterys sudarė atskirą moterų chorą ir ėmė rengti dainų repertuarą. Greitai moterų choras išėjo į viešumą ir šių metų spalio 13 d. spaudos akademijoje pasirodė labai gerai.

Reikia pasakyti, kad choro dirigentas Stasys Sližys surado ir talentingų dainininkių. Štai Danutė Petronienė, dar tebelankanti dainavimo mokyklą, tapo solistė ir lietuvių pobūviuose kaskart vis gražiau dainuoja. Šiandien choro pagerbimo pobūvyje puikiai pasirodė kita solistė — Bronė Beržanskienė. Ji dainavo melodingą ir gražią E. Griego Solveigos daną kaip garsi dainininkė. Pagerbimo pobūvyje pasirodė ir moterų duetas — Bronė Beržanskienė ir Česlova Pliūrienė. Jų balsai darniai papildė vienas antrą, todėl jų dainavimo buvo miela - malonu klausyti. Jos dainavo A. Raudonikio patriotinę daną Gimtinės beržai. M. Noviko Devinbalsę ir F. Mendelsohno Kur likot jūs.

Choro dirigentas Stasys Sližys ir choristai tikrai nusipelnė šių gerų vaišių, padėkos plojimų ir gražių choro gerbėjų žodžių.

Pietų metu choristas Pesys padeklamavo Dramblio kojas, o visi choristai su svečiais, akordeonu pritariant, padainavo eilę dainų. Visa sudėjus, buvo įvairus ir puikus koncertas.

Svečių tarpe buvo Šv. Antano par. kleb. kun. Kaz. Simaitis, buvęs Dievo apvaizdos par. kleb. kun. Myk. Kundrotas ir kun. Walt. Stanevičius.

Pagerbimo pobūvį parengė Šv. Petro par. kleb. kun. Viktoras Kriščiūnevičius ir parapijos komitetas su talka.

M. Stonys

DOSNŪS ŠAULIAI

Stasio Butkaus šaulių kuopa surinko daugiau kaip tūkstantį dol. Simo Kudirkos fondui. Kuopos šauliai suaukojo Lietuvių kambariui Wayne universitete įrengti pusketvirto tūkstančio dolerių. Tie patys šauliai sudėjo Lietuvių fondui dešimtį tūkstančių dolerių. Kiek jie davė lietuviškoms mokykloms, spaudai, radijo programoms, kultūros reikalams ir Balfui, to dar niekas nebandė suskaičiuoti. Galime tik spėti, kad būtų didelė suma.

M. St.

MAŽIAU MOKINIŲ

LB Detroito apyl. Žiburio lituanistinė mokykla neseniai atšventė 25-rių metų sukaktį. Pasidžiaugta, kad netrūko gerų norų, pasiryžimo, kantrybės, vedėjų, mokytojų. Netrūko ir mokinių, bet jų visada buvo permažai pagal Detroito lietuvių gyventojų skaičių. Normaliai mokinių skaičius turėtų svyruoti tarp 200 ir 300. Statistinės žinios rodo, kad 200 mokinių buvo 1966 ir 1967 metais. Nuo tų metų mokinių skaičius pastoviai mažėja. Šiais metais yra 107 mokiniai pradinėje ir 13 aukštesniojoje mokykloje. Mokykla randa ir pateisinimą (žiūr. minėjimo programą): "Ne vienoj šeimoj nebeskamba gimtoji kalba, daug šeimų nebeleidžia savo vaikų lietuviškon mokyklon." Reikėtų tuo susirūpinti ir išsiaiškinti, kodėl tėvai nebeleidžia savo vaikų į lietuvišką mokyklą. Reikėtų taip pat išbandyti turimas priemones, kad daugiau vaikų lankytų lietuviškas mokyklas. Nesakyčiau, kad čia tik mokytojų ir mokyklų vedėjų darbas. Kiekvieno lietuvio pareiga rūpintis ir bandyti daryti viską, kad kiekvienas lietuvio vaikas lankytų lietuvišką mokyklą.

M. St.

Ir jaunimui įdomu buvo išklausyti A. Jurgučio pranešimo žurnalistų popietėje.
Nuotr. K. Sragausko

PRISIMINĖ ŽUVUSIUS, PAGERBĖ GYVUOSIUS

Lietuvos kariuomenės 56-tą atkūrimo sukaktį lapkričio 24 d. suruošė Detroito karinės organizacijos — savanoriai, ramovėnai, šauliai ir birutininkės. Pamaldos už žuvusius bei mirusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės buvo atnašaujamos šv. Antano bažnyčioje. Šauliai ir ramovėnai dalyvavo organizuotai. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Kaz. Simaitis.

Akademiją Lietuvių namuose atidarė ir pravedė ramovėnų skyriaus pirmininkas Stasys Šimoliūnas. Invokaciją sukalbėjo kun. Kaz. Simaitis, buvo prisiminti ir tylos minute pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Buvo pagerbti gyveiji — kūrėjai savanoriai ir visi, kurie ruošėsi savo tėvynę ginti, buvę Lietuvos kariuomenės kariai, dabar ramovėnai. Visi pagal sąrašą buvo iškviesti į priekį ir prisegtos gėlytės.

Šaulių žvaigžde buvo apdovanoti šeši Švyturio jūrų šauliai: Juozas Kinčius, Vincas Rinkevičius, Vera Kulbokienė, Jonas Balsys, Klemas Urbšaitis, Nelė Urbšaitienė, jiems žymenius įteikė šaulių sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas ir Švyturio kuopos pirmininkas Romas Mačionis.

Paskaitą apie Vokietijoje veikiančias sargybų bei darbo kuopas skaitė teisininkas Marijonas Šnapštys.

Meninėje dalyje solo pasigėrėtinai dainavo Danutė Petronienė, jai akompanavo Elena Mykolaitienė. Taip pat Danutės Petronienės vadovaujamos jaunos kanklininkės žavėjo svečius gražia kanklių muzika. Šioje kanklių programoje dalyvavo šios aštuonios mergaitės: Karena Panavaitė, Laura Leonavičiūtė, Asta Šepetytė, Rasa Veselkaitė, Kristina Veselkaitė, Viktorija Leonavičiūtė, Aida Petersonaitė ir Ina Asminaitė. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Po minėjimo kitoje Lietuvių namų salėje buvo suruošti pietūs, kurių programą pravedė Mykolas Kizys. Pietuose dalyvavo 110 ir minėjime apie 160 detroitiečių.

(sln)

SIMAS KUDIRKA ATVYKSTA Į DETROITĄ

Lapkričio 27 d., Detroito Lietuvių kultūriniame centre, buvusis Simui Kudirkai ir jo šeimai sutikti komitetas, persiorganizavo. Pirmasis pirmininkas ir iškilmių vadovas Vincas Tamošiūnas. Kiti pirmininkai: Algirdas Ambrozė, Algirdas Rugienius, Rimas Sakis ir Jonas Urbonas. Sekretoriai: Bernardas Brizgys ir Juozas Orentas, televizija ir spauda — Algridas Zapareckas, Algirdas Ambrozė ir Rimas Sakis. Komiteto nariai: Valentina Černiauskienė, lituanistinės mokyklos vedėja; Liuda Rugienienė, Irena Sventickaitė ir Ramutė Petrusevičienė — skautų. Vytas Sirgėdas, Linas Mikulionis ir Gintė Damušytė - ateitininkų. Vytautas Petrulis, Birutė Sverienė ir Robertas Selenis LB. Papildomi komiteto nariai — Mykolas Kizys ir Romualdas Macionis.

Simo Kudirkos sutikimas aerodrome gruodžio 13 d. Kultūriniame centre iškilmingas priėmimas gruodžio 14 d. Atsisveikinimas gruodžio 15 d.

Komiteto pasivadinimas — "Michigano valstijos Lietuvių komitetas Simui Kudirkai pagerbti".

USA ir Kanados lietuviai yra prašomi gausiai dalyvayti iškilmėse, pagerbti istorinį asmenį — Simą Kudirką.

K. Sragauskas

— Juo tamsiau aplinkui, juo ryškiau liepsnoja žvakė.

Apaštalų Sosto nuolatinis stebėtojas prie Jungtinių Tautų organizacijos prelatas Cheli atstovavo Apaštalų Sostui Jungtinių Tautų Vaikų globos UNICEF Fondo specialioje konferencijoje, kurioje buvo priimtas šios organizacijos ateinančių metų biudžetas.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ O NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas kuris atitiks daugumos prisiminimus

Pirmieji įspūdžia, svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvės našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "Drauge". **Kaina $5.00.**

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksu.

INDIJOS RELIGINĖ IŠMINTIS

originali, dalykinė studija apie vieną iš šviesiausių Indų religijos laikotarpių parašyta Vytauto Bagdanavičiaus

Kai Azijos religijos šiandien perša mums savo mokslą ir kai kai kurios jų sąvokos darosi kasdieniniai mūsų žodžiai, verta yra susipažinti, kas tose religijose yra vertingo ir ko jose nėra.

Šis atspaudas iš Draugo kainuoja 3 dol. ir yra gaunamas Drauge ir pas platintojus.

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso
Kambarius Verandas Garažus
Įdeda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.

18502 Maplewood,
Livonia, Mich. 48152
Tel. 478-6779

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

VALENTINAS BAUŽA

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvelį, kurio netekome 1969 m. gruodžio 8 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos gruodžio 8 d., 10:30 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Detroite, Michigan.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugs ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Valentino Baužos sielą.

Nuliūdę: **Žmona Yolanda, dukrelės Audra, Nicole ir Liana,**

tėvai, brolis ir sesuo su šeima.

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

A N T R A L A I D A

I š l e i s t a

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato: įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina — $5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui; kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus.)

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus:

D R A U G A S
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

KUDIRKA LANKO SAVO TRAGEDIJOS VIETĄ

P. ŽIČKUS

1970 m. lapkričio 23 d. Atlante prie Amerikos krantų Martha Vineyard įvyko tragedija. Lietuvis jūrininkas Simas Kudirka ten kovojo dėl savo laisvės ir gyvybės su sovietų budeliais ant Amerikos krantų apsaugos laivo Vigilant. Sumuštas, kruvinas, atsiklaupęs prašėsi pagalbos ir šaukėsi Dievo. Sovietų budeliai ant sumušto Kudirkos užmetė antklodę, surišo, mušdami ir spardydami išsivilko į savo laivą.

Lygiai po keturių metų, 1974 m. lapkričio 23 d. Simas Kudirka su žmona Genovaite, motina Marija, dukterim Lolita ir sūnum Evaldu jau kaip laisvas žmogus 8:30 val. ryto išplaukė iš New Bedford uosto tragedijos vietos kryptimi. Kartu vyko visa jo šeima. Juos vežė savo motorine valtimi - jachta Robert Brieze. Tas pat Brieze, kuris prieš keturis metus pirmas davė signalą apie įvykį prie Martha Vineyard. Nuo to pranešimo prasidėjo didžiosios demonstracijos, kurios privedė prie laimėjimo. Simas šiandien laisvas vyko apžiūrėti savo tragedijos vietos. Jį lydėjo visų didžiųjų televizijos stočių ir laikraščių reporteriai. Diena buvo rami ir saulėta. Po poros valandų kelionės jie pasiekė vietą, kurioje vyko didžioji Simo tragedija. The Boston Globe laikraščio korespondentas Peter Anderson savo laikratšty rašė: Evaldas laisvai bėgiojo po jachtą, Lolita buvo susimąsčiusi savyje. Šalia Simo buvo jo žmona ir motina. Tragedijos vietoj jachta padarė kelis ratus. Čia Simo motinos veide pasirodė išgyventas motiniškas skausmas, kai ji žiūrėjo į šiuos ramius vandenis, kur jos sūnus buvo žiauriai mušamas ir kankinamas.

Apie pusė pirmos. Saulutė žaidė uosto vandenimis. Ant krantinės gražus būrys lietuvių ir net latvių iš įvairių vietovių. Vyrai laikė plakatą "Welcome Simas". Pasigirdo balsas, kad leidžiama lipti ant Vigilant laivo. Visi lipome į to laivo denį, o mintys bėgo, kad ant jo buvo išduotas ir kankintas lietuvis. Tolumoj pasirodė nedidelė jachta. Ji priplaukė prie Vigilant laivo ir prisirišo. Vigilant laivo kapitonas pasitiko Kudirką ir jo šeimą. Jie visi ėjo į viršutinį denį, kur mes laukėme. Kai tik Simas artėjo, pasigirdo šauksmai: Valio, Valio, plojimai, o moterys net ašarotomis akimis jį sveikino su moterišku jautrumu. Taip šiltai ir džiaugsmingai jis buvo sutiktas. Televizijų kameros sukosi, reporteriai statė klausimus, o jis atsakinėjo. Tas truko tik kelioliką minučių. Vigilant laivo kapitonas pasikvietė Kudirką ir jo šeimą į laivo vidų užkandžiam.

Čia pat stovintį laivo karininką užklausiau, ar jis buvo ant šio laivo tragedijos dieną. Jis atsakė, kad visa įgula esanti nauja. Mano smalsumas nesibaigė. Užklausiau vieną jūrininką to paties. Jo atsakymas irgi buvo toks pat. Jis nemanąs, kad kas nors iš anos komandos būtų dabar.

Kai Simas su šeima nuėjo užkandžių pas kapitoną, mes visi rikiuotėje ėjom į New Bedford garsų Whaling Museum, kur turėjo vykti spaudos konferencija. Atvykus Simui su visa šeima, Moterų federacijos Bostono klubo pirm. Aleksandra Daukantienė-Moriarty, Ona Gerulienė ir Ada Ausiejienė, visos pasipuošusios tautiniais gražiais rūbais, prisegė jiem gėles. Simui lietuviškų rūtų. Taip pat įteikė dovanas vaikam, motinai ir net Briezei. Konferencijoj į klausimus Simas atsakinėjo lietuviškai. Jo atsakymus labai gerai vertė į anglų kalbą Mykolas Drunga, kuris ir vadovavo šiam visam sutikimui. Savo atsakymuose Kudirka įspėjo Ameriką ir visą pasaulį, kuris nepažįstąs maskoliško - totoriško barbaro. Jam pačiam gerai jį pažinti užtrukę net 30 metų. Kas ištiko Lietuvą, Latviją, Estiją ir daugelį kitų rytų Europos valstybių ir tautų, jeigu pasaulis nepraregės, tas gali ištikti ir juos. Konferencijoj buvo išdalinti iš anksto paruošti Simo Kudirkos pasisakymai - statement.

Iš šios konferencijos žygiavome į miesto centrą, kur prie miesto mall miesto majoras turėjo paruošęs platformą - tribūną. Ten jau laukė garbės sargyba su vėliavomis, miesto mokyklos orkestras ir apie porą tūkstančių žmonių — amerikiečių. Kudirką dar iš tolo pasitiko miesto meras Marky (pavardę užrašiau pagal ištarimą). Mass. seimelio atstovas Godet ir kiti pareigūnai. Buvo specialus programos vedėjas. Jis pristatė kongresmaną Godet, o tas perskaitė Mass. seimelio priimtą sveikinimo rezoliuciją Simui Kudirkai. Ją ir įteikė Simui. Meras lapkričio 23 d. paskelbė Simo Kudirkos diena. Tą savo proklamaciją perskaitė ir įteikė Kudirkai. Taip pat įteikė Amerikos žvaigždėtą vėliavą ir auksinės spalvos mažą laivo modelį.

Už dovanas, sveikinimus ir linkėjimus Simas Kudirka nuoširdžiai dėkojo miesto merui, kongresmanui ir visiem susirinkusiem. Jo kalbą vertė M. Drunga. Ir čia Kudirka įspėjo dėl sovietų užmačių. Kadangi šis miestas yra žvejybos centras, tai jis paminėjo kaip sovietų laivai baigia išnaikinti visuose vandenyse žuvis. Įspėjo budėti. Minia jam už tai labai plojo. Jis pažadėjo niekada nesuteršti gautos vėliavos, o visa savo energija dirbti dar gražesnei Amerikos statybai.

Po jo kalbos lietuviai sugiedojo Tautos himną, o orkestras sugrojo Amerikos himną, Battle Hymn of the Republic ir dar porą dalykėlių. Kai kurie amerikiečiai turėjo nusipirkę Algio Rukšėno parašytą knygą "Day of Shame". Jie ėjo gauti jo autografus. Kiti jį sveikino ir davė vokelius.

Lietuvių gretose teko matyti prel. Vytautą Balčiūną, prof. kun. Stasį Ylą ir keletą seselių iš Putnam, Conn., kleboną Vaclovą Martinkų iš Providence R. I., kun. Valkavičių iš Brocktono ir lietuvius iš įvairių kolonijų.

Lygiai prieš keturis metus buvo Kudirkos tragedijos diena, o šiandien jis buvo sutiktas net ir amerikiečių kaip didvyris. Jo kančia buvo didelė, bet Lietuvos išgarsinimui, kuris skambėjo per visą pasaulį, jis davė daugiau negu bet kas kitas ir kada nors.

Mes linkime Simui ir jo šeimai laimės šioje laisvės šalyje ,kol jis galės sugrįžti į laisvą tėvynę Lietuvą.

Westfield, Mass., įvykusios Vyčių vakarienės metu. Albert Jaritis, Naujosios Anglijos vyčių pirm. įteikią pažymėjimą kun. Vincui Puidokui už jo nenuilstamą darbą ir aukas Vyčių organizacijai. Iš k. į d.: Mary Minkus, vicepirm., Benedikt Coach, pirm., kun. V. Puidokas, Albert Jaritis ir Suzana Baroska. Nuotr. Bernard Minkaus

ARTĖJA LIETUVIŲ DIENOS AUSTRALIJOJE

Lietuvių Dienos Australijoje įvyksta kas antri metai paeiliui visose didesnėse Astralijos lietuvių kolonijose (Sydnėjuje, Melbourne, Adelaidėje).

Lietuvių dienas būtų galima suskirstyti į tris pagrindines dalis:

1. Australijos LB Krašto tarybos atstovų suvažiavimą. Šio suvažiavimo metu yra išdiskutuojami ir išsprendžiami visi Australijos lietuviams aktualūs reikalai; išrenkama nauja ALB Krašto Valdyba ir kiti ALB krašto valdybos organai; nustatomos tolimesnės lietuviškos veiklos gairės.

Kultūriniai parengimai: meno paroda; Literatūros, dainos ir muzikos vakaras; teatro spektaklis, tautinių šokių šventė, dainų šventė; Naujųjų Metų sutikimo balius, jaunimo vakaras. Sporto šventė.

Be šių pagrindinių dalių, Lietuvių dienų metu dar yra šaukiami įvairių draugijų, bei organizacijų suvažiavimai: teisininkų, inžinierių, studentų, L.V.S. Ramovės ir k.t

Lietuvių dienoms pasibaigus sausio pradžioje įvyksta visos Australijos Lietuvių skautų stovykla.

Australijos lietuviai gyvai domisi Lietuvių dienomis, gausiai jas remia ir dar gausiau į jas atsilanko. Kur kitur, jei ne Lietuvių dienose sutiksi pažįstamus veidus, atnaujinsi senas pažintis?

Gruodžio 28 - 30 d. įvyksiančias Lietuvių dienas Adelaidėje dar galima būtų pavadinti ir jubiliejinėmis.

Lietuviai pradėjo emigruoti į Australiją prieš 25 metus. Šiandien šiame tolimame kontinente retai besurasi chorą, taut. šokių grupę, teatrą, sporto klubą ar kokį kitą kultūrinį vienetą, kuris nešvęstų 25-kių metų jubiliejaus.

Per 25 metus Australijos lietuviai sukūrė savitą lietuvišką kultūrinę ir tautinę veiklą, išsaugojo papročius ir tradicijas, kuriuos ir toliau stengsimės išlaikyti ir išsaugoti.

Pirmą kartą Lietuvių dienų istorijoje sulauksime tokio gražaus lietuvių svečių būrio iš Amerikos ir Kanados. Atvykstančius nuoširdžiai sveikindami, linkime laimingos kelionės.

Šiuo metu, kai visi lietuviai išeiviai skaudžiai pergyvena ir visas laisvasis pasaulis pasmerkia Australijos Federalinės vyriausybės pripažinimą Pabaltijo kraštų Sov. Rusijai, mes, Australijos lietuviai, ypatingai prašome išeivijoje gyvenančių tautiečių moralinės paramos.

Kardu kažin ar beiškovosime Lietuvai nepriklausomybę, bet žodžiu, raštu, daina, šokiu ir muzika garsindami tėvynės vardą, nuolat besibelsdami į pasaulio sąžinę ir nuoširdžiai vieni kitus paremdami, išvarysime gilią vagą lietuviškos veiklos arimuose.

O. A. Pridotkaitė - Stimburienė

— **Košzalin-Kolobrezg** vyskupijoje, Lenkijoje, įsteigtos penkios naujos parapijos. Vienoje parapijoje pastatą bažnyčiai įrengti perleido Varšuvos stačiatikių metropolitas. Gausiai dalyvaujant parapijos tikintiesiems, naująją bažnyčią pašventino vietos katalikų vyskupas Jez.

HERMANNO SUDERMANNO

novelių rinkinys

Lietuvių apysakos

Pirmoji šio rinkinio novelė: "Kelionė į Tilžę" yra mums įdomi ne tik savo lietuvišku koloritu, bet kartu yra vienas labiausiai intriguojančių pasakojimų literatūroje.

"Lietuvių apysakas" išvertė V. Volertas, knygai aplanką padarė Marija Ambrozaitienė. Lietuvių apysakų kaina yra $3.00. Knyga gaunama DRAUGE ir pas platintojus.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Hamiltono mergaičių choras Aidas pereitą vasarą Miunchene, Vak. Vokietijoje, su miesto burmistru, kuriam dovanų įteikia plokštelę. Nuotr. M. Borusienės

— **Apaštalų Sosto stebėtojų** delegacija, vadovaujama prelato Mullor Garcia, dalyvavo Strasbourge įvykusioje Europos kultūrinio bendradarbiavimo ir užmokyklinio auklėjimo komiteto V sesijoje. Ta pati delegacija, Apaštalų Sostui atstovavo ir Europos Tarybos žmogaus teisių eksperto komiteto 42 suvažiavime, tuo pačiu metu įvykusiame Strasbourge.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Autorius LEONARDAS SIMUTIS

Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvio balsą.

Knyga gaunama **DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina $10.00**

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KAI NORITE ŠEDEVRŲ

4½ kamb. 16 metų mūras ir garažas. Našlė atiduoda už $15,000.00

2 butų mūras ir 3 kamb. basemente. Garažas. Arti ofiso $28,500.00.

2 butų, 18 metų mūr. Tviska iš lauko ir viduj. Arti Maria H. S. $34,000.

3 butų "octogon" originalas. Modern. viduj. 3 auto garažas. Gražiam Marquette Pke. $46,500.

2 butų mūr. Nauji 2 gazo šildymai. Garažas. Arti mūsų. Bus laisvas už $32,000.

2 butų mūras — 2 po 5 kamb. atskiri šildymai. Prie Parko. $26,000.

10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazo šildymas. Alumin. langai. 60 p. lotas. Arti mūsų. $77,000.

Medinis apkaltas 2 butų švarus namas. Naujas gazo šildymas, 50 p. lotas. Garažas. Marquette Pke. $12,500.

Didelis 5 kamb. octogon, mūras. Kabinetų virtuvė, naujas gazo šildymas. Garažas. Prie "Paramos" $22,5500.

3 butų mūr. ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. Tik $30,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. 778-2283

MAKE AN OFFER

After you see this, Illinois Handyman. Special 2 acres, 2 bedroom house, 2 bedroom apartment and several out buildings. Asking $35,000.

Tiffany Real Estate
920 Main St., Antioch, Ill., 395-1010

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TEL. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 40 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. tel. 651-9625 ar 778-0838

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

ĮSIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

Čia suoseklinai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

REAL ESTATE

BUD'S REALTY

NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS
BUTŲ NUOMAVIMAS

BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. — 254-5551

Gražus mūr. bungalow. 5 kamb. su valgomuoju. Platus sklypas. 63 ir Whipple.

1½ aukšto, 2 butai po 5 kamb., įruoštas sklepas. Gerai užlaikytas. 72 ir Campbell.

3 butai ir biznis. Puikus namas. Platus sklypas. Brighton Parke.

4 butų mūrinis. Mūr. garažas. Marquette Parke. Reto gerumo pirkinys.

5½ kamb. mūr. 3 miegamieji. 15 metų senumo, atrodo kaip naujas. 73 ir Artesian.

Notariatas — Draudimai
Income Tax

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. — 436-7878

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai.

ĮSNUOMOJAMA — FOR RENT

ĮSNUOM. apstatytas 4 kamb. butas rūsy, vyrui. Apšild., elektra, kiti patogumai. Brighton Pke. Skambint 376-8956

MISCELANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, dolerių certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

HEATING CONTRACTOR

Įrenginu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

HELP WANTED — MOTERYS

HAND SEWERS

For hand sewing of Custom Lamp Shades. Experienced preferred. Near north location. Must speak English.

CALL 337-6063

Young professional couple needs live - in HOUSEKEEPER, experienced with one infant. Light housework, 5 day week, steady, Chicago Near North, top salary & home for right person. Must have good recent references. Some English necessary.

TEL. — 935-4286

Switchboard Operator

Large Near-North Auto dealer needs sharp girl for busy board. Must be experienced, friendly and like dealing with the public. Salary open.

Clark-Maple Chevrolet
1038 No. Clark Street
Call Jim Anderson for Appt.
944-1000

Dr. F. W. Benbow Kabinetą perėmė

SECURITY GUARDS
NEEDED

Must be able to work odd shifts. Must speak English.

Call 542-7781 — Mr. Walker

DĖMESIO!

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po $1.25, (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street. Chicago, Ill. 60629

Kazio Barausko

Iš Draugo RIMTIES VALANDĖLĖS parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina $4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke(1330 kil. AM ir 989 meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas.
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties, (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 7:30-8:30 val. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas).

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

MIRĖ SIBIRO KANKINYS PRANAS TAMULEVIČIUS

Lapkričio 8 d. Vilniuje mirė Pranas Tamulevičius, 19 metų vergavęs Sibiro taigose.

Pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo suimtas Vilniuje, ilgai enkavedistų kankintas Lukiškių kalėjime ir po to išvežtas Sibiran. Enkavedistai atvežė į tokią vergų stovyklą, kurioj po dviejų metų išliko gyvų tik apie 20 proc. Išlikusius pervežė į kitą vergų stovyklą. Čia žiemos šalčiams prasidėjus, išvargusius ir išbadėjusius dėmėtoji šiltinė guldė iš eilės vieną po kito. Nespėjus mirusių laidoti, lavonai buvo prie barakų į lauką išmetami. Šioj stovykloj beliko tik kokia šimtinė pabėgėlių. Gydytojas, lankydamas ligonius, pastebėjo sunkiai sergantį jaunuolį Praną Tamulevičių. Jis atkreipė dėmesį ir paklausė, kokios jis esąs tautybės. Esu lietuvis. Gydytojas prabilo į jį lietuviškai. "Ir aš esu lietuvis iš Kauno". Gydytojas Ber. paguodė jį ir pasakė: "Bandysiu tave iš šio pragaro gelbėti". Tą pačią dieną, vakare, iš drėgno barako buvo perkeltas į stovyklos ligoninę, kurioje lietuvis gydytojas rūpestingai jį prižiūrėjo ir gydė. O išrašydamas iš ligoninės pažymėjo, kad reikia jį perkelti į kitą stovyklą prie lengvesnių darbų.

Medžių kirtimo stovykloje

Po savaitės išvežė jį į šiaurės Sibiro gilumą miške medžių kirsti. Čia darbas taip pat buvo labai sunkus: vasaros trumpos, žiemos šaltos ir begalės sniego. Taip ir slinko skurdžios kančių dienos, metai be jokio pragiedrėjimo.

Tačiau po Stalino mirties būtis kiek pasikeitė. Už darbą vergams pradėjo šiek tiek atlyginti, tai galima jau buvo nors kąsnį duonos pirkti gyvimuisi nuo bado.

Be to, stovyklos administracija paskelbė "amnestiją", t. y. vergas gali paduoti pareiškimą ir nurodyti dėl kokių priežasčių buvo nubaustas. Kadangi Pranas Tamulevičius buvo areštuotas kaipo Lietuvos kariuomenės karininkas, o tikrumoj visai tokių nebuvo, tai jis pirmas padavė pareiškimą. Tačiau atsakymą gavo tik po vienerių metų. Atsakyme buvo pažymėta. "Prano Tamulevičiaus kaltinimas panaikintas, paleidžiamas į laisvę, vyk ti į Lietuvą be specialaus leidimo draudžiama". Tačiau jis vilties nenustojo. Kirsdamas medžius, susitaupęs pinigų ir gavęs atostogų, išvažiavo į Maskvą gauti informacijų. Pripuolamai Maskvoje susitiko pažįstamą sovietų raudonosios armijos karininką su kuriuo drauge dirbo vienoje vergų stovykloje. Šis patarė Chruščiovui paduoti prašymą, kad leistų grįžti Lietuvon. Be to, karininkas pasižadėjo per tam tikrą įstaigą jam pagelbėti. Jis tą atlikęs grįžo atgal. Šį kartą nereikėjo taip ilgai laukti atsakymo. Gavo trumpą pranešimą, kad leidžiama Pranui Tamulevičiui grįžti Lietuvon. Sugrįžęs apsigyveno Vilniuje, gavo darbą prekyboje. Pagyvenęs lais viau kelis metus, sumanė, dėdės muziko J. Tamulevičiaus kviečiamas, važiuoti į Ameriką paviešėti.

Taigi prieš 4 metus jis buvo atvažiavęs pas dėdę į Nashua, N. H., viešnagėn. Ta proga daug aplankė savo artimųjų ir pažįstamų. Kalbėdamas su jais buvo atviras, viską nesivaržydamas pasakojo apie okupantų lietuvių tautai daromas skriaudas, persekiojimus, areštus, kunigų persekiojimą, Bažnyčių uždarinėjimą ir prievarta verčiamą jaunimui ateizmą (bedievybę).

O kai sugrįžo į Vilnių, tai tuojau buvo išsiųstas į kursus "pasitobulinti prekyboje". Jis rašė į Ameriką laiškus giminėm, bet jie tų laiškų negaudavo. Tą viską jausdamas, sunkiai pergyvendavo. Pagaliau jis ir iš tarnybos, neva dėl nesveikatos, pasitraukė. Ruošėsi įsikurti gimtoje tėvų pastogėj — Marcinkonyse. Sunegalavo. Gydėsi Vilniaus ligoninėje. Tačiau jo gyvenimo tragiškas pergyvenimas nulėmė gyvenimo pabaigą. Širdis sustojo ir mirė.

Lapkričio 12 d. būrys artimųjų ir pažįstamų palydėjo jo karstą iš Vilniaus į Marcinkonių parapijos bažnyčios kapines. Čia, prie ošiančių pušų, šalia mirusių tėvų kapų, išaugo naujas kankinio kapas.

Mielas Pranai, tavo gyvenimas buvo golgota. Daug dėl lietuvybės dirbai ir kentėjai. Ilsėkis ramybėje.

J. Miškinis

ALRK federacijos suvažiavimo, įvykusio Chicagoje marijonų vienuolyno patalpose, sekretoriatas. Iš k. į d.: Giedrė Čepaitytė, Agnė Kižienė ir Ant. Gulbinskas. Nuotr. A. Gulbinsko

Chicagos žinios

REIKALAUJA MILIJONŲ

Chicagos juodųjų panterų advokatai ryšium su panterų būstinės užėmimu ir jų vadovaujamų asmenų mirtimi reikalauja 47 mil. kompensacijos, į kaltinamųjų sąrašą įtraukdami ir tuometinį Chicagos federalinių agentų vadovą.

MOTERIS SUSISIEKIMO VADOVĖ

Chicagos miesto susisiekimo vadovybė paskyrė Anitą Curtis pirma samdymo superintendente šiame mieste. Ji jau nuo 1959 m. yra Chicagos susisiekimo tarnyboje. Ji studijavo Drake universitete ir tęs studijas Rosevelto universitete.

KALINĖMS MOKYKLA

Cook apskr. kalėjime laikomoms kalinėms mokyti, darbui paruošti Illinois valstija paskyrė 193,000 dolerių. Iš viso valstija ir federalinis iždas tam reikalui lapkr. mėn. paskyrė pusę mil. dolerių.

KANDIDATUOS Į MERUS

Be kitų ir Benj. Adamowski nori kandidatuoti į Chicagos merus. Bet jis kandidatuosiąs tik tokiu atveju, jeigu respublikonų partija paskirs ketvirtį milijono dolerių jo rinkiminei kampanijai paremti. E. Hanrahan, respublikonas jau pradėjo savo kampaniją, kad jis būtų parinktas kandidatu į Chicagos merus.

APMOKĖTOS ATOSTOGOS

Illinois valstijos loterija įvedė naujus laimėjimus. Penkias savaites galima bus laimėti apmokėtas 1-2 savaičių atostogas į Havajus, Acapulco, Bahamas ir kitas pietų šalis ir kelionei pinigų.

PATVIRTINO DIDŽIAUSIĄ BIUDŽETĄ

Chicagos miesto taryba 14 balsų prieš 3 patvirtino mero Daley pasiūlytą Chicagos biudžetą, didžiausią šio miesto istorijoje, siekiantį 1.098 bil. dolerių.

KANADOS ŽINIOS

Toronto Ont.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS POSĖDIS

1974 m. lapkričio 24 d. 3 val. p. p. A. Firavičiaus namuose, 6 Constance Ave., Toronte, įvyko Kanados Liet. Tautos Fondo atstovybės pareigūnų pasitarimas. Jame dalyvavo visa Toronto apylinkės valdyba, su pirm. Antanu Firavičium ir trys Kanados atstovybės centro pareigūnai: pirm. Aug. Kuolas, sekr. J. Gustainis ir narys A. Skrebūnas. Be to, dalyvavo dar buvęs T. F. atst. pirm. St. Banelis.

Šiame posėdyje buvo aptarta daug ir svarbių Kanados Tautos Fondo veiklą liečiančių klausimų. Be to, Toronto apyl.. atstovybės pirm. A. Firavičius įteikė centro pirmininkui Aug. Kuolui čekį 11,000 dol., kurį pastarasis nuveš į Vliko seimą, įvyksiantį gruodžio 14 d. Bostone.

Priimdamas čekį Aug. Kuolas tarė šiltą padėkos žodį Toronto apyl. pirm. A. Firanavičiui, pasigėrėdamas jo nenuilstama veikla Tėvynės laisvinimo reikalui lėšų telkimo fronte, primindamas, jog pernai metais Toronto Tautos Fondo apyl. atstovybė surinko 9,400 dol., o šiemet — iš viso 12,248 dol. Taigi, aukų kiekis žymiai prašoko pernykštes aukas, nors ir pernai Toronte buvo surinkta nemaža suma.

Aug. Kuolo žodžiais tariant, jeigu visos kolonijos JAV-bėse, Kanadoje ir kitur plačiame pasaulyje proporcingai tiek surinktų aukų Tėvynės laisvinimo darbui, kaip Torontas, laisvinimo veiksniams nebūtų problemos, kur gauti pinigų radijo transliacijoms plačiame pasaulyje, Eltos biuletenių leidimui ir t. t.

Pritardami atstovybės pirmininkui, posėdyje dalyvavusieji smarkiai paplojo, tuo pareikšdami padėką Toronto apylinkės atstovybei už gražią veiklą.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ANAPILY

Šios lietuviams prisimintinos šventės metinis paminėjimas Lietuvos Kankinių parapijoj Anapilyje buvo atžymėtas ir atšvęstas lapkričio 24 d. 11 val. šv. Mišiomis, kurias atlaikė kun. P. Ažubalis ir kun. J. Staškus. Mišių metu giedojo parapijos choras, ved. muz. St. Gailevičiaus. Solo giesmėmis Mišių iškilmingumą padidino sol. Strimaitis. Momentui pritaikintą pamokslą pasakė svečias kun. H. Šulcas, salezietis. Pamaldose organizuotai dalyvavo Toronto Vl. Putvio šaulių kuopa su vėliavomis — valstybine ir šauliška. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Pr. Alš.

MOTERYS TURI BŪTI BUDRIOS

Chicagos mieste pasitaiko ne tik gana daug moterų užpuolimų, bet ir kitų pavojų. Pvz. pirmadienio naktį rankinukų vagys Lake St. pakelto traukinio stoty pagrobė Rosemary Hanlon rankinuką ir ją nustūmė ant atvažiuojančio traukinio bėgių. Laimei, konduktorius pastebėjo ir traukinį sustabdė.

ŠIMTAMETIS BOKSININKAS

Chicagoje mirė boksininkas Max Moskowitz, turėjęs 103 m.

SOVIETAI IR ATLYDYS

(Atkelta iš 3 pusl.)

šiais lėktuvais Sovietai gauna lėktuvų ir motorų konstrukcinės technologijos, kurią galės pritaikyti savo lėktuvams.

Sovietų užsakymai padarė įtakos Amerikos aviacijos darbo jėgai. Boeing ir daug kitų mažesnių įmonių samdo daugiau darbininkų. Tikima, kad ligi metų galo bus pasamdyta apie 2000 darbininkų. Iš viso šioje pramonėje gale metų bus apie 968,000 darbininkų — 6,000 daugiau, negu 1973 m.

Dabartiniu metu įmonės 1975 m. darbo jėgą bus priverstos sumažinti 7,000 darbininkų. Tarptautinė metalų federacija paskelbė, kad Lockheed uždarė savo įmonės Hong Kong. Jos darydavo Amerikos Safeguard raketų sistemai dalis. Bet Northrop aviacijos įmonės, veikiančios Pietų Korėjoje, gavo užsakymus F-5 lėktuvams statyti. Reikia manyti, kad jie bus perleidžiami Pietų Korėjos karo aviacijai, nes prez. Fordas, ten lankydamasis, pažadėjo jos kariuomenę apginkluoti moderniškais ginklais.

Laisvės žiburio koncerte New Yorke dainuoja Clevelando ir New Yorko vyrų oktetai. Nuotr. Vyt. Maželio

Lietuvoje mirus

A. + A. Onai Gegužytei Trakimienei ir Švogeriui, grįžusiam iš Sibiro, bei Motiejui Dambrauskui mirus, ANTANĄ GEGUŽĮ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Venecuelos Lietuvių Draugija

A. + A.

Dr. BALIUI MATULIONIUI mirus,

jo brolį PRANĄ su šeima, gimines bei artimuosius užjaučiame.

Auksė ir Petras Kaufmanai
Saulė ir Feliksas Palubinskai

PADĖKA

A. + A.

MYKOLAS KONSTAS

Mano mylimas vyras mirė 1974 m. lapkričio 17 d. ir buvo palaidotas lapkričio 21 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžinojo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju kan. V. Zakarauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą ir palydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkoju visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių bei pareiškė man toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkoju dr. Vaškevičiūtei už rūpestingą priežiūrą.

Dėkoju visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti.

Dėkoju grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Žmona Paulina

A. + A. Elizabeth Tamanauskas

Gyveno 2517 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois.
Mirė gruod. 4 d., 1974, sulaukus senatvės.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Charles, marti Renilda, anūkė Karin, sesers vaikai: Cecilia Rahn, Wanda Mack ir Raymond Pranckūnas, Lietuvoje sesuo ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 5 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks penktad., gruod. 6 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir anūkė.

Laidot. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

A. + A.

JURGIUI RADZEVIČIUI mirus,

jo dukrą TERESĘ URBONIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia

Chicagos Lietuvių Opera

A. + A.

Pulcherijai Rėklaitienei mirus,

vyrą pulk. ANTANĄ, dukterį VIDĄ ir sūnų VYTAUTĄ su šeimomis bei gen. M. RĖKLAITĮ nuoširdžiai užjaučiame

NIJOLĖ IR VYTAUTAS KAVECKAI
ELENA IR EDVARDAS ČEŽINAUSKAI
STANISLAVA STATKEVIČIENĖ
JONAS ADOMAITIS

Mieliems

VYTUI, RIMAI, VIDUTEI, ELYTEI ir POVILUI
— mylimai motinai, uošvei bei močiutei

A. + A.

PULCHERIJAI RĖKLAITIENEI mirus,

nuoširdi užuojauta.

Arnoldas ir Vanda Aleknos

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
TRYS MODERNIŠKOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SONUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. —Telef. GRovehill 6-2345-4
4410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SONUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

APLINK MUS

× **Kun. Juozas Dambrauskas,** tėvų marijonų provinciolas, staigiai susirgo ir buvo išvežtas į Šv. Kryžiaus ligoninę. Ligoninėje pamažu sveiksta, bet teks ilgesnį laiką gydytis.

× **Moterų s-gos 46 kuopos** Kalėdų susirinkimas bus šį sekmadienį, gruodžio 8 d., 3 val. po pietų, pas Antaną ir Jean Pargauskus, 8411 So. Komensky Ave. Valdyba kviečia visas nares dalyvauti taip pat ateidamos malonėkite atnešti ką nors iš maisto ir mažą kalėdinę dovanėlę.

× **Kun. J. Borevičius** rūpinasi pirmojo penktadienio relig. susitelkimo valandėlėmis. Paskutinė šių metų valandėlė įvyks gruodžio 6 d., 7 v. v. tėvų jėzuitų koplyčioje. Bus atnašaujamos šv. Mišios ir po to konferencija.

× **Už a. a. prel. Mykolo Krupavičiaus** vėlę šv. Mišios tėvų marijonų koplyčioje buvo gruodžio 4 d., mirties metinių proga. Šv. Mišias organizavo Krikščionių demokratų sąjungos Chicagos skyrius, jas atlaikė kun. V. Bagdanavičius. Buvo susirinkęs nemažas būrelis Velionio gerbėjų ir draugų.

× **"Pelkių Žiburėlio"** literatūrinės valandėlės visą gruodžio mėn. skiriamos Vincui Krėvei, 1974 m. sueįus 20 m. nuo rašytojo mirties. Šį ketvirtadienį, gruodžio 5 d. aktorė Marija Lemešytė skaitys ištrauką iš Vinco Krėvės apsakymo "Silkės". "Pelkių Žiburėlis" girdimas Margučio radijo bangomis tarp 5-6 val. vakaro.

× **Kun. A. Tamošaitis** kalbės Cicero ateitininkams šį šeštadienį, gruodžio 7 d., 7 v. v. parap. salėj. Visi kviečiami.

× **Dr. A. Čiuris,** Lake Zurich, Ill., prisiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Dail. Pauliaus Augiaus** 14-tose mirties metinėse gruodžio 7 d. šv. Mišios 9:30 v. r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. (pr.)

× **Dail. E. Marčiulionienės meno darbų** parodos atidarymas įvyks gruodžio 7 d., 7:00 v. v., J. Centro mažojoj salėj. Kiekvienas atsilankęs į parodos atidarymą bus apdovanotas keramikos suvenyru. (pr.)

× **TERROS DOVANŲ PREKYBA,** 3235-37 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629, tel.(312) 434-4660, atdara kasdien nuo 10 iki 9 v. v., šeštadieniais — nuo 10 iki 6 v. v., sekmadieniais nuo 12 iki 4 v. v. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas **VI 7-7747.** (sk.)

× **Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas,** "Ramunės" delikatesų ir importuoto maisto krautuvės savininkai, **(2547 West 69th St., tel. WA 5-4254),** maloniai praneša, kad jūsų Kūčių ir Kalėdų švenčių stalas bus prabangiai gausus ir tradiciniai lietuviškas, jei mums leisite jus aptarnauti pagal mūsų įgytą specialybę ir patirtį valgių gamyboje. Čia kepami įvairiausi tortai, sausainiukai, kumpiai, roliadai ir silžikai. Pas mus galima gauti grybų, ausyčių, įvairiausių rūšių silkių, salotų-vinigretų ir daug kitų delikatesų, kas yra būtina šventiniam stalui. Mūsų tikslas aukšta maisto kokybė, prieinamos kainos ir skubus, malonus patarnavimas. Prašome su užsakymais neuždelsti. Čia atvykus, "Ramunės" restorane galima skaniai pavalgyti. Atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. kiekvieną dieną išskyrus — pirmad. uždaryta. (sk.)

VAZNELIŲ — GIFTS INTERNATIONAL PARDUOTUVĖ ATIDARA IR SEKMADIENIAIS.

× **Kun. Gediminas Kijauskas,** tėvų jėzuitų provinciolas, šiuo metu dalyvauja Romoje vykstančioje savo vienuolijos generalinėje kapituloje. Clevelando Nuolatinės Pagalbos liet. parapijoj jį pavaduoja kun. L. Zaremba.

× **L. Kat. susivienijimo 163** kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 d. sekmadienį, 11:30 val. ryto Marquette Parko parapijos salėje. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

× **Gražina ir Antanas Vaičaičiai** (A. Vaičaitis dabar yra Jaunimo centro ūkio reikalų tvarkytojas ir JC direktorių dešinioji ranka) lapkričio 30 d. atšventė vedybinio gyvenimo 20 m. sukaktį. Jų moterystė 1954 m. buvo palaiminta liet. Šv. Jurgio bažnyčioje Bridgeporte. Vaičaičiai užaugino dvi dukras — Astą, lankančią Pedagoginį Lit. institutą, ir Daivą, Aukšt. lit., mokyklos mokinę.

× **Brighton Parko Lietuvių Namų** savininkų draugija šaukia metinį narių susirinkimą sekmadienį, gruodžio 8 d., 3 val. po pietų. Hollywood Inn salėje, 2419 W. 43 St. Namų savininkai prašomi dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba.

× **"Lituanus"** žurnalo naujas adresas yra 6621 So. Troy St., Chicago, Ill. 60629.

× **ALRK Moterų s-gos 20** kuopos kūčios įvyks gruodžio 14 d. 2 val. po pietų pas Josephine Kilkus, 4426 So. Talman. Įėjimas iš kiemo.

Stud. Eug. Būtėnas, Antro kaimo aktorius, atliks dalį programos Kr. Donelaičio mokyklos rengiamame vakare šį šeštadienį In Motion salėje

× **Lietuvių Slidinėtojų klubo susirinkimas** įvyks šį penktad., gruod. 6 d., 8:30 v. v., Playhouse salėje, 2515 W. 69 St. Prašome visus narius dalyvauti. (pr.)

× **Lietuvių Tautodailės paroda,** globojama Brighton parko Liet. Bendruomenės, bus 1975 m. sausio 10, 11, 12 d. d. Jaunimo centre.

Mieli tautiečiai prašomi gausiai prisidėti savo eksponatais. Leiskite visiems pasidžiaugti mūsų retu turtu.

Prašomi autentiški lietuviški tautiniai drabužiai, audiniai, gintaras, šiaudinukai, margučiai, juostos ir kitkas.

Parodoje organizuojamas ir pritaikomosios tautodailės skyrius: tautiniais motyvais fabrikuose austi audiniai ar asmeniškai megzti aprėdai.

Medžio drožinių eksponatus renka tautodailininkas **Antanas Paskočimas, tel. 925-5396.** Kitų eksponatų reikalais prašome paskambinti **Stasei Petersonienei, tel. VI 7-1693.** (pr.)

× **Geriausių Europos orkestrų ir dainininkų plokštelės.** Tradicinės ir naujosios. Gradinskas, 2512 W. 47 St., telef. FR 6-1998. Atd. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9. Sekm. 12-4. Treč. užd. (sk.)

× **Kun. Vyt. Gorino dainos** plokštelėje gaunamos Vaznelių-Gifts International parduotuvėje, **2501 West 71st St., 471-1424** (sk.)

Ateitininkų sąjungos korporacijų pirmininkų pasitarime veiklos suderinimo reikalais. Iš kairės: Šatrijos pirm. Aldona Grincevičienė, vyresniųjų giedrininkių pirm. Emilija Vilimaitė, Chicagos ateitininkų sendraugių pirm. dr. Jonas Gliaudelis, jaunesniųjų giedrininkių pirm. Danutė Šlenienė ir Faustina Mackevičienė.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KALĖDINIŲ EGLUČIŲ PARODA

"Christmas Around The World" — visų tautų papuoštų eglių paroda oficialiai prasidėjo banketu praeitą antradienį Industrial Arts ir Science muziejuje prie ežero ir 55-tos gatvės.

Lietuviai vėl išstatė eglaitę su lietuviškais šiaudinukais. Ją parengė "Eglaičių Snieguolės", kurių grupei vadovauja Vanda Radavičienė ir jos duktė S. Whalen iš West Pulman apylinkės Chicagoje.

Lietuviai jau dalyvauja trisdešimt su viršum metų ir visada suranda pasiaukojančių asmenų tam milžiniškam darbui atlikti. Reikia pasakyti, kad lietuvių eglutė visada kelia didelį susidomėjimą, nes šimtai chicagiečių lanko pamokas išmokti lietuviškas eglutes puošti.

Lietuvių diena muziejuje bus ateinantį antradienį, gruodžio 10 d. Valgykla duos lietuvišką maistą, Pranas Zapol's su Lietuvos Vyčių jaunimu atliks programą muziejaus salėje popiet ir vakare. Įvairių tautų kalėdinės eglutės bus išstatytos visą gruodžio mėnesį. **Pc.**

LAUKUVIŠKIAI PAGERBĖ MUZ. ALOYZĄ JURGUTĮ

Neseniai iš Lietuvos laimingu būdu pabėgo prof. A. Jurgutis, kuris spėjo Chicagos visuomenei prisistatyti įvairiuose pobūviuose ir susirinkimuose. Ypač įdomus buvo pranešimas Jaunimo centro vakaronėje apie muzikinį ir kultūrinį gyvenimą okupuotoje Lietuvoje. Lapkričio 24 d. Vyčių salėje Laukuvos buvę gyventojai A. Jurgučiui, kuris yra kilęs iš Laukuvos, surengė pagerbimo pobūvį. Svečių susirinko apie 200.

Atvykusį į pobūvį muz. A. Jurgutį susirinkusieji sutiko gausiais plojimais. Rengėjų vardu Tadas Tallat-Kelpša pasveikino svečią ir pakvietė kun. Praną Kurą sukalbėti maldą. Vakarienę paruošė laukuviškių žmonos. Stalai gražiai dekoruoti, gera nuotaika, skani vakarienė. Vakarienės metu prof. A. Jurgutį sveikino laukuviškių vardu Tadas Tallat-Kelpša, Tauragės klubo Balys Sebastijonas, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės — V. Išganaitis, Lietuvos Vyčių — Gediminas Janula, įvairių sambūrių — Rimas Rinkevičius, sktn. V. Tallat-Kelpša, Šidlauskas, kun. Petras Patlaba ir J. Kaunas. Visi linkėjo A. Jurgučiui sėkmingai įsikurti Amerikoje, susilaukti iš Vilniaus atvykstant savo žmonos ir dukrelės. Sveikintojai įteikė kalėdinių dovanų čekiais. Priimta rezoliucija kreiptis į Illinois valstijos senatorius ir kongresmanus su prašymu padėti A. Jurgučiui atšikviesti iš Vilniaus žmoną Mariją ir dukrelę Dainą. Pasidžiaugta Simo Kudirkos atvykimu į Ameriką ir Brazinskų teigiamu bylos sprendimu. Svečiui sugiedota Ilgiausių metų.

Pabaigoj muz. A. Jurgutis visiems padėkojo už sveikinimus ir dovanas. Svečiai nuotaikingai vaišinosi ir pasišoko. Tai buvo maloni atgaiva. **J. Kaunas**

× **Albinas Ruzgas,** St. Hyacinthe, Kanadoje, atnaujindamas prenumeratą prisiuntė "Draugui" auką. Dėkojame.

× **Dėkodami už kalėdines korteles,** aukų prisiuntė: 4 dol. — Vl. Vaškelis, Ona Rinkus; po 3 dol. — Lon L. Laban, J. Ažubalis, T. Pečkienė, O. Mikalajūnienė; po 2 dol. — J. Musteikis, M. Baukys. Dėkui.

× **Cicero Šv. Vardo** d-jos nariai dalyvaus šv. Mišiose sekmadienį 7:30 val. ryto. Po Mišių bus susirinkimas parapijos salėje.

× **Moterų sąjungos 67** kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 8 d., 2 val. p. p. Švč. P. M. Gimimo parap. salėje.

× **Aukų po 5 dolerius** prisiuntė:

John Baton, Chicago,
Anna Praninskas, Chicago,
Jurgis Kapočius, Racine,
A. Petravičius, E. Lansing,
Ant. Sereika, Chicago.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Maloniai kviečiame į Naujųjų Metų sutikimą.** Šampanas, užkandžiai, smagi nuotaika ir linksma muzika. Playhouse salėje, 2525 W. 69 St. Pradžia 8 v. vak. Staliukus rezerv. telef. **436-5369 arba 434-8836.** Asmeniui 10 dol. Rengia **Santara-Šviesa.** (pr.)

LAIMĖ OPEROS BALIUJE

Operos balius būna tik vienas ir skirtingas nuo kitų. Ir lapkričio 23 d. baliuje visai nebuvo kalbų ir pardavinėjimų bei siūlymų pirkti bilietus. Operos balius yra tik priemonė, kad tuo būdu tie, kurie ateina į jį, prisidėtų prie operos išlaikymo. Mūsų gyvenime yra daug visokių įvykių, bet operos įsipilietinimas ir jau 19-sis sezonas sako, kad jį mūsų kultūrai būtina, kaip lituanistinis švietimas, literatūra, dailė, politinė veikla. Tad ir šiame baliuje buvo pilna Tautinių namų salė.

Publiką pasveikino baliaus šeimininkas Op. vald. vicepirm. Vaclovas Momkus. Po vakarienės prasidėjo šokiai, grojant L. Bichnevičiaus orkestrui, ir malonūs pažinčių atnaujinimai.

Šiemet opera vykdė vieną naujovę — loteriją, kurios bilietus buvo įsigiję ne tik daug lietuvių, bet ir kitataučių. Ir šiame baliuje buvo tos loterijos finalas. Artėjant vidurnakčiui, vicepirm. Jurgis Vidžiūnas, to vajaus vadovas, pradėjo laimingųjų išskyrimo ceremonijas. Jis padėkojo visiems už bilietų platinimą, jų pirkimą ir pakvietė Op. pirm. Vytautą Radžių pravesti šią pirmąją loteriją. Pirmininkas paryškino tai, kad ne tik mes visi, bet ir mūsų Opera, kaip meninis vienetas, yra paliesta infliacijos, todėl ir buvo daromas šis pirmasis bandymas rasti naujų lėšų, kad būtų galima dar toliau tęsti Operos egzistenciją. Jis pakvietė prie besisukančio didžiulio laimės rato, pilno bilietų šaknelių, ateiti valdybos sekr. Rūtą Graužinienę ir ždininką Vladą Stropų. Tada prasidėjo laimės burtai. Kadangi baliuje buvo daug Operos mecenatų stalų, tai nuo kiekvieno jų pirmininkas pakvietė po vieną mecenatą, kuris traukė laimingąjį bilietą. Pirmąjį — 100 dol. vertės bilietą ištraukė mecenatė Magdalena Juškienė. Jo numeris 5912 ir tą šimtinę laimėjo Barbara Allison iš Chicagos. Mecenatė Aldona Paškevičienė ištraukė 150 dol. vertės bilietą, numeris 4924 tą sumą laimėjo Danutė Putrienė. O mecenatas Liūdas Norus parinko laimingą bilietą, numerį 2470, kurio vertė 250 dol., kitiems Operos mecenatams daktarams Jadvygai ir Viktorui Dubinskams. Laimės ratas sukosi toliau — ir Ona Muliolienė ištraukė 509 numerį — 500 dol., kuriuos laimėjo Grožvydas J. Lazauskas iš Addison, Ill., Pagaliau ir paskutinis burtas — tūkstantinė. Šį bilietą ištraukti Vyt. Radžius pakvietė mecenatą inž. Joną Talandį. Likimas lėmė 4874 numerį. Tūkstantinę laimėjo Kanadoj, Toronte gyvenanti Liudmila Sukauskienė. Nė vienas baliuje dalyvavęs nebuvo tiek laimingas, kad laimėtų, nors daugelis ten kalbėjo, jeigu laimėtų, tai tuoj viską vėl Operai paaukotų. Iždininkas Vl. Stropus tuo tarpu neturėjo darbo — išrašyti čekį čia esančiam.

Ir ši loterija ir vėl kaip tik kitas būdas surinkti lėšų operos pastatymo išlaidoms, kurios šiais metais padidėjo net 60%. Loterija pavyko, kaip girdėti, gal užteks būsimos operos dekoracijoms, pavyko ir pats balius — bus bėgamosioms kasdieninėms išlaidoms, kurias sudaro patalpų nuomos repeticijoms, chormeisteriams už repeticijų pravedimą ir kitos smulkios išlaidos. Tad laimė nusišypsojo ne tik penkiems laimėtojams, bet ir pačiai Operai. Opera yra didžiai dėkinga bilietų platintojams, jų pirkėjams ir šio baliaus svečiams.

Reiktų dar priminti, kad šiame sezone Opera stato linksmo pobūdžio Donizetti operą "Meilės Eleksyras", kuriai libretą išvertė Stasys Santvaras. Ją diriguos Vytautas Marijošius ir Alvydas Vasaitis, solistai bus Gina Čapkauskienė, Margarita Momkienė, Algirdas Brazis, Arnoldas Voketaitis ir Stefan Wicikas.

R. T.

Amerikos Liet. Kat. federacijos seimo, įvykusio lapkričio 30 d., seimo delegatai ir svečiai. Pirmose dvejose eilėse iš kairės: inž. A. Rudis, dr. Z. Danilevičius, kun. dr. K. Trimakas, dr. P. Kisielius, inž. P. Narutis, vysk. V. Brizgys, A. Dumbrienė, dr. A. Damušis, G. Meiluvienė, I. Sakalas, Marija Rudienė, kun. Stašys. Nuotr. A. Gulbinsko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Stud. Arvydas Gricius,** LB Santa Monicos-Vakarų Los Angeles apylinkės pirmininkas, parašė padėkos laiškus visiems Los Angeles — Santa Monicos dienraščiams, kurie per ketverius metus gynė Kudirkos bylą. Trumpai priminęs bėgimo ir įkalinimo istoriją, pastebi, kad Kudirką išvadavo nuolatinis Amerikos viešosios opinijos spaudimas. Griciaus laišką XI. 18 jau atspausdino "Evening Outlook" dienraštis, pažymėdamas, kad jis yra LB apyl. pirmininkas.

— **Poetas Bernardas Brazdžionis,** Vista, Calif., pakviestas bendradarbiu ir redakcijos talkininku žurnalui, kuris netrukus Solženicino iniciatyva išeis Londone. Žurnalas skiriamas laisvajam pasauliui ir sovietų priespaudą nešantiems žmonėms. Pramatoma, kad žurnalas bus leidžiamas rusų, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

— **Napoleonas Nyerges,** Santa Monica, Calif., pats pirmasis paskelbė laišką Kudirkos išlaisvinimo proga. Jis taip pat pastaruoju laiku parašė visą eilę laiškų, iškeliančių sovietinio melo faktus. "Evening Outlook" dienraštyje Nyerges pasidarė tarsi kolumnistas. Labai įdomu, kad amerikiečių laikraščiuose Kudirkos klausimu pasirodo nemaža laiškų, parašytų amerikiečių.

AUSTRALIJOJE

— **Mr. Dunstan,** Pietų Australijos premjeras, pasmerkė Australijos vyriausybės sprendimą pripažinti Sovietams Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes. Šiuo atžvilgiu premjeras palaiko rusų rašytoją A. Solženiciną, kuris spaudos konferencijoje Zueriche sugėdino min. pirmininką Whitlamą.

— **Canberoje,** Laimos Žilinskienės iniciatyva, buvo suorganizuota kultūrinė popietė, kurios programą atliko P. Gasiūnas, Vilija Balsytė, tautinių šokių grupė "Ratelis" ir kt. Žiūrovų buvo pilna salė, ypač daug jaunimo.

— **Lietuvos kariuomenės** šventę gražiai atšventė Canberros lietuviai. Buvo pamaldos, minėjimas, meninės programos dalis.

— **Sydnėjaus lietuvių** sodybos statybos darbai vyksta pilnu tempu. Gruodžio 15 d. sodybos vyksta vietos lietuvių ruošiama išvyka — gegužinė.

ITALIJOJ

— **Vyskupas Antanas Deksnys** dalyvavo bendroje audiencijoje. Popiežius Paulius VI, audiencijai baigiantis, su vyskupu atskirai pasikalbėjo. Paulius VI prisiminė iš Hamiltono "Aido" lietuvių jaunimo chorą, kuris šių metų vasarą aplankė Šventąjį Tėvą ir audiencijoje padainavo lietuviškų dainų.

Lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavime Chicagoje. Iš k. į d.: K. Burba, J. Stankus, J. Danys, Br. Kovienė ir A. Pargauskas. Nuotr. A. Gulbinsko

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Lietuvių Katalikų Susivienijime dabar eina naujų narių vajus. Jis tęsis iki ateinančio seimo, kuris įvyks 1975 m. vidury.

Mūsų lietuviai pionieriai matė reikalą kurti fraternalę organizaciją ir ja neapsivylė. Liet. Kat. Susivienijimui lapkr. mėn. suėjo 88 m. Organizacija, kaip ir žmogus, negali stovėti vietoje, nors žmogaus gyvenime nedaug kas sulaukia tokių amžiaus metų. Organizacija pergyvena ir nugali visokius įsikūrimo sunkumus. Kat. Susiv. ne tik juos nugalėjo, bet visą tą laiką žengė pirmyn. Jo seimai ir seimo delegatai gelbėjo moderninti veiklą, o valdybos tai įgyvendinti.

Iki šių dienų Liet. Kat. Susiv. pajėgė išmokėti jau devynis dividendus. Nepakėlus pašalpos sykiaus nariams mokesčio, jis padidino nariams ligoje išmokėjimą net dvidešimts penkiais procentais. Nėra kitos tokios fraternalės organizacijos, kuri šitaip būtų padariusi. Turi visokių rūšių apdraudos santaupas, turi ir įvairių dydžių pomirtines. Tad reikia didžiuotis ir pagirti buvusius centro valdybos narius, kad jie sumaniai vedė organizacijos reikalus ir iškėlė ją į aukštą lygį, kaip šiandien Liet. Kat. Susivienijimas yra.

Mūsų tėvai ir protėviai, įstodami Susivienijiman, mažai reikalavo. Būdami jos nariais, jie norėjo palaikyti lietuvybę, prisidėti prie lietuviško veikimo ir palaikyti lietuvišką, katalikišką organizaciją. Šiandien Liet. Kat. Susiv. gali ne tik prilygti, bet ir pralenkti kitas fraternales organizacijas bei apdraudų kompanijas.

Ieškokim naujų narių pagyvinti Susivienijimo veiklai ir padidinti jo narių skaičiui. Mūsų darbas bus įvertintas. Organizacija yra aukšto lygio ir jau išgyvenusi 88 metus. Tegul mūsų prisidėjimas naujais nariais pralenks visas numatytas statistikas, kurios bus Liet. Kat. Susivienijimui naudingos ir mūsų darbas nuopelningas.

Nariai gali gauti daugiau informacijų savo parapijos kuopoj, o ne nariai gali ir kreiptis tiesiog į centrą.

Albina Poškienė,
Direktorė